

Sesljan: prenovljeno kopališče Castelreggio

Brici optimisti glede term, dobili so novega avstrijskega partnerja

13

Doberdob, Sovodnje, Ronke,
Štandrež, Gorica, Tržič

Povsod, kjer nas potrebujete.

00603
00603

00607
00607

977124
666007

Primorski dnevnik

Italijanska ustava ni zaprašena knjiga

ALOŠA FONDA

Pred 64 leti so italijanski državljeni in državljanke na referendumu svobodno odločali, ali bo vojna Italija republika, ali pa še naprej monarhija. Kdor se je referendum udeležil, zna povedati, da je svobodno odločanje že samo po sebi, še pred objavo izidov, predstavljalo velik uspeh, saj je Italija prihajala iz večletne diktature in demokratične volitve so bile tedaj velika novost. 2. junija 1946 so poleg tega v Italiji prvič šle na volišča tudi ženske: ta dosežek bi si že sam zaslužil, da ga vsako leto praznujemo. V Italiji so ženske dosegle volitveno pravico šele 53 let po Novozelandkah (te so bile prve na svetu), a tudi celih 25 let pred Švicarkami (1971). Drugi junij pa je predvsem dan, ko se je po hudi diktaturi s kraljevim blagoslovom in krvavi vojni uveljavila republika.

Simbol in temelj republike pa je italijanska ustava, ki so jo včeraj v številnih občinah delili mladim, da bi jo slednji prebrali in imeli za svojo. V šoli smo mlajše generacije mora da spoznavale ustavo brez večjega navdušenja. Sam sem jo sprejemal kot danost, češ to je pač temeljni zakon, na katerem stoji vse in pika. Toda ustava ni zaprašena knjizica in zgolj sad suhoperarnega povojnega političnega kompromisa. Gre za izjemno besedilo, katerega duh je nastal v jarkih, poudarja pa velika načela in vrednote, kot so svoboda, enakost, demokracija, pravica do dela, solidarnost, laičnost, mir. Ti pojmi se lahko na prvi pogled zdijo balnali in samoumevni, a so v resnici še danes aktualni in marsikdaj ogroženi. Predsednik republike pogosto poziva k spoštovanju ustave, nalogu mladih rodov pa je, da ustavna načela obvarujejo.

SARAJEVO - Ministrska konferenca EU in Zahodnega Balkana

Moratinos: Prihodnost Zahodnega Balkana je v EU

Konference sta se udeležila tudi predstavnika Srbije in Kosova

TRST, GORICA - Številne slovesnosti v mestih in občinah

Proslave dneva republike

Osrednja prireditev v Redipuglii - Tržaški prefekt Giacchetti o Trstu, križišču kultur in narodnosti

TRST, GORICA - Tudi v Furlaniji-Julijski krajini so včeraj s številnimi slovesnostmi proslavili 64. obletnico italijanske republike. Osrednja je bila v Redipugli. Na Tržaškem je bila popoldne proslava na Velikem trgu. Po petju in glasbi učencev in dijakov ter kotalkar-

skem nastopu je v institucionalnem delu prefekt Alessandro Giacchetti prebral poslanico predsednika republike Giorgia Napolitana, govoril pa je tudi o Trstu kot križišču različnih kultur, narodnosti, etnij in verstev, ki je navajen sožitja z drugačnimi, ter o družbeni koheziji.

V Miljah je župan Nerio Neslašek podelil letosnjim polnoletnikom v občini izvod ustave, občinskega in deželnega statuta (na sliki) na prireditvi pa so tudi prebrali in pokomentirali nekatere člene ustave.

Na 5. in 13. strani

BLIŽNJI VZHOD - Abbas Obama poziva k »pogumnim odločitvam«

Izrael izpustil na ladjah zajete aktiviste Svet ZN za človekove pravice za preiskavo

JERUZALEM - Palestinski predsednik Mahmud Abbas je ameriškega predsednika Baracka Obama pred bližnjim obiskom v Washingtonu pozval, naj glede bližnjevzhodnega mirovnega procesa sprejme "pogumne odločitve", ki bi spremenile varnostno podobo regije. Ob tem je Izrael v luči ponedeljkovega napada na konvoj ladij s humanitarno pomočjo obtožil terorizma. Izrael je medtem včeraj izpustil vse zajete aktiviste na ladjah ter jih izgnal (na sliki izgnani aktivisti na letališču v Tel Avivu). Svet ZN za človekove pravice pa je sprejel rezolucijo, s katero je obsodil ponedeljkov izraelski napad in napovedal neodvisno preiskavo.

Na 11. strani

SLOVENIJA Zadnji pozivi pred nedeljskim referendumom

LJUBLJANA - Predsedniki koalicijskih strank so včeraj na shodu v podporo arbitražnemu sporazumu na Prešernovem trgu v Ljubljani pozvali k podpori sporazuma in k čim večji udeležbi na nedeljskem referendumu. »Imate goloba v roki, ne glejte vrabca na strehi,« je Slovence pozval predsednik vlade Borut Pahor. Zbor za republiko pa je v Portorožu priredil javno tribuno o arbitražnem sporazumu, na kateri so se udeleženci strinjali, da predstavlja sporazum za Slovenijo preveliko tveganje in ga zato ni moč podpreti.

Na 3. strani

JAPONSKA Premier Hatojama odstopil

TOKIO - Japonski premier Jukio Hatojama je včeraj po manj kot devetih mesecih na položaju odstopil. Tovrstno odločitev je sprejet po hudih kritikah zaradi dogovora z ZDA glede ameriškega vojaškega oporišča na Okinavi. Hatojama, četrти japonski premier v zadnjih štirih letih, je svojo odločitev sporočil na sestanku s poslanci svoje stranke v parlamentu. Za najverjetnejšega naslednika Hatojame naj bi veljal sedanji namestnik premierja in finančni minister Naoto Kan.

Na 11. strani

ČETRTEK, 3. JUNIJA 2010

št. 130 (19.837) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 včas Zatrz nad Cerknimi, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasušenem Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Sprednja in abonmentna postala 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

SLOVENIJA-HRVAŠKA - Pred nedeljskim referendumom o arbitražnem sporazumu

V Ljubljani shod koalicije, v Portorožu Zbor za republiko

Vladna koalicija trdno za sporazum, nasprotniki govorijo o zgodovinski napaki

LJUBLJANA - Predsedniki vseh štirih koaličnih strank so včeraj na shodu v podporo arbitražnemu sporazumu na Prešernovem trgu v Ljubljani pozvali k podpori sporazuma in k čim večji udeležbi na nedeljskem referendumu. »Imate goloba v roki, ne glejte vrabca na strehi,« je dejal predsednik slovenske vlade Borut Pahor in dodal: »Glasujte za prihodnost, ne preteklost.« Pahor je zagotovil, da arbitražni sporazum daje Sloveniji stik z odprtim morjem in vrača stanje na meji na 25.6.1991. Zavrnili je tudi kritike, da je slovenska politika zaradi arbitražnega sporazuma razklana. Razklana je bila tudi ob sporazumu Drnovšek-Račan in ob dogovoru Janša-Sanader na Bledu, je dejal Pahor. »Danes razlagajo, kaj se dogaja, ker imamo različna mnenja; 18 let smo imeli različna mnenja. In zdaj je prišel čas, ko se moramo odločiti, ali bomo problem rešili ali pa bomo enotni v tem, da ne bomo nikoli rešili tega problema,« je dejal.

Tudi predsednica LDS Katarina Krešal je dejala, da se je po podpisu sporazuma novembra lani »vzpostavil dober mir, in spomnila, da je še julija lani iz Hrvaške v Slovenijo na vlaku s petimi bombarimi potoval napadalec na premiera. Predsednik Zaresa Gregor Golobič je poudaril, da bi bilo rušenje sporazuma nepopravljiva škoda za Slovenijo. »Čas je, da potegnemo črto - črto okoli besede za, črto na morju, črto med slovenskimi teritorialnimi morjem in mednarodnimi vodami,« je dejal Golobič in pozval na volišča. Vodjem ostalih treh koaličnih strank se je pri-družil tudi predsednik DeSUS Karl Erjavec, ki je k udeležbi in podpori na referendumu posebej pozval upokojence. Ugotovil je še, da med ljudmi vladala zmeda, kateremu Pahorju naj verjamejo, Borutu ali Borisu. »Ampak danes vem: verjamem Borutu. Borut ima prav in prepričan sem, da bomo z Borutom dobro rešili ta mejni spor,« je dejal. Zbrane sta navorila tudi nekdanji predsednik republike Milan Kučan in ljubljanski župan Zoran Janković.

Po mnenju Zbora za republiko arbitražni sporazum preveč tvegan

PORTOROŽ - Zbor za republiko je včeraj v Portorožu priredil javno tribuno o arbitražnem sporazumu, na kateri je zbrane nagovoril predsednik Zbora za republiko Gregor Virant, dobrodošlico pa sta jim zaželeta obalna župana Boris Popovič in Tomaž Gantar. »Želimo in zahtevamo sporazum, v katerem bo jasno napisano, da Sloveniji pripada tisto, kar jo po pravčnosti mora pripadati,« je izpostavil Virant. Politika naj po njegovem mnenju najde ta-

Zunanji minister Samuel Zbogar, minister za promet Patrik Vlacic, minister za pravosodje Ales Zalar, ljubljanski župan Zoran Jankovic, predsednik stranke Desus Karel Erjavec, ministrica za notranje zadeve Katarina Kresal, predsednik vlade RS Borut Pahor in minister za visoko solstvo znanost in in tehnologijo Gregor Golobic se fotografirajo na shodu za podporo arbitražnemu sporazumu.

BOBO

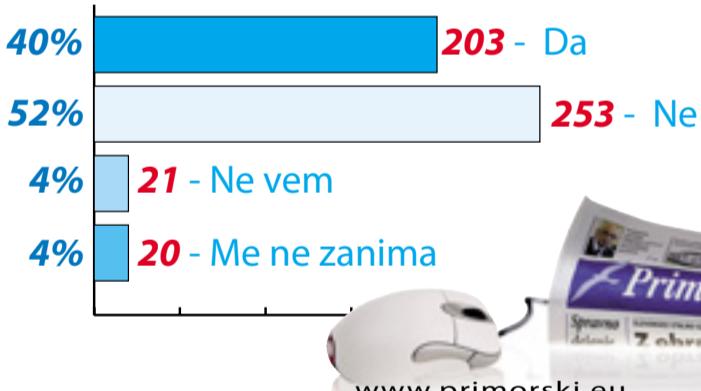
ko rešitev, glede katere si bodo enotne politične stranke, stroka in civilna družba. Ker bo rezultat referendumu po Virantovih mnenjih tesen, je pomembno, da se ga državljanji udeležijo v čim večjem številu.

S sporazumom bo Slovenija po mnenju predsednika ustavnega sodišča Janeza Čebulja izgubila zadnjo možnost, da kot država doseže, da se mejno vprašanje s Hrvaško reši pred vstopom Hrvaške v EU. Za nekdanjega predsednika ustavnega sodišča Toneta Jerovška je sporazum »katastrofalno slab«, ker med drugim dovoljuje, da Hrvaška sporazum pogojuje z odpovedjo Slovenije do odpiranja ali zapiranja pristopnih poganj za vstop Hrvaške v EU. Po mnenju predsednika Društva za pomorsko pravo Slovenije Marka Pavliča v sporazumu ni govora »o kakršnikoli pravičnosti, kaj šele zunanjih pravičnosti«. Sodna praksa kaže, da bo Slovenija v najboljšem primeru dobila 70 do 75 odstotkov Piranskega zaliva in neke vrste prehod. Slovenija s sporazumom stavi na kocko vse, Hrvaška pa praktično ničesar, je ocenil nekdanji minister za pravosodje Lovro Šurm. Piranski župan Tomaž Gantar je izpostavil, da ne vidi razlogov za naglico pri sprejemanju odločitve, ki ne določa nedoumno upoštevanja načela pravičnosti in teritorialnega stika z odprtim morjem. Po mnenju koprskega župana Borisra Popoviča pa je pomembno, da s Hrvati ostanemo v sožitju, a moramo pri tem ohraniti svojo suverenost. (STA)

SLOVENIJA-HRVAŠKA - Spletne ankete PD Večina odgovorov proti arbitražnemu sporazumu

Sodelujoči pri spletni anketi Primorskega dnevnika glede podpore arbitražnemu sporazumu med Slovenijo in Hrvaško so se povečini izrekli proti sporazumu. To izhaja iz rezultatov ankete, ki je bila na spletu od 22. maja zvečer, dobila pa je 497 odgovorov. Na vprašanje Podpirate arbitražni sporazum med Slovenijo in Hrvaško, je z »ne« odgovorilo 253 oz. 52 odstotkov bralcev, z »da« pa 203 oz. 40 odstotkov. Odgovorov »ne vem« je bilo 21 (štiri odstotki), »me ne zanima« pa 20 (prav tako štirje odstotki).

Podpirate arbitražni sporazum med Slovenijo in Hrvaško?

KOBILARNA LIPICA - Na včerajšnji novinarski konferenci so predstavili izvajanje projekta in izhodišča za muzej

Projekt Muzej Lipica že v polnem teku

Finančno so ga podprli Islandija, Lichtenstein, Norveška in slovensko ministrstvo za kulturo - Muzej bo nov center kulturne in turistične ponudbe kobilarne

LIPICA - V Kobilarni Lipica so pred dobrim letom začeli izvajati projekt Muzej Lipica, ki bo pomembno prispeval k razvoju kulturnega turizma Lipice, Krasa in Slovenije. Muzejska prezentacija in interpretacija naravne in kulturne dediščine pomeni prepotreben prispevek k novemu razvojnemu ciklu Kobilarne Lipica. Trenutno so projektno aktivnosti v polnem teku. Odprtje muzeja je predvideno za april 2011, vendar glede na lipiške potencialne pričakujejo, da se bo muzej v sklopu strateških ciljev Kobilarne Lipica razvijal naprej.

Projekt je podprt s subvencijo Islandije, Lichtensteina in Norveške prek finančnega mehanizma EGP in norveškega finančnega mehanizma, ter s prispevkom ministrstva za kulturo RS in je zasnovan kot nov center kulturne in turistične ponudbe kobilarne. »V Kobilarni Lipica smo se načrtov lotili ambiciozno in celostno. Naš kraski biser želimo v prihodnje ne le ohraniti, temveč tudi oplemeniti. V tem smislu izvajamo številne ukrepe oziroma aktivnosti, ki bodo Lipico popeljali na novo pot. Pot razvoja in napredka, ki bo v ponos Kra-

su in Sloveniji ter nenačadno tudi Evropi. Lipica je od nekdaj veljala za sinonim konjnjereje in konjeništva. V poplavi sodobnih dejavnosti se želimo ponovno približati izvorni dejavnosti, kar bomo dosegli tudi s projektom, kot je Muzej Lipica,« je o načrtih Kobilarne Lipica povedal direktor Tomi Rumpf. V Kobilarni Lipica so zadovoljni, da so uspeli pridobiti nepovratna sredstva podpornikov za ustanovitev muzeja. »Trudimo se, da bomo zadostili pričakovanjem donatorjev in naših obiskovalcev,« je dodal Tomi Rumpf.

Osnovna izhodišča pri zasnovi muzeja je pripravila strokovna vodja projekta Taja Vovk van Gaal s sodelavci. »S pridobitvijo projekta Muzej Lipica je bilo odločeno, da bomo lipicanca in Lipico predstavili skozi različne prizme časa, dogakov, razvoja in ljudi, ki so soustvarjali obone. S pomočjo muzejske govorice in novih programov bomo prispevali k realizaciji uveljavitev Lipice in lipicanca kot prepoznavne destinacije in slovenske prestižne blagovne znamke,« je povedala vodja projekta. Muzej Lipica bo obiskovalcem po-

streng z novimi atraktivnimi programi in zgodbami za različne ciljne skupine, z namenom zbujanja zanimanja in radovednosti o zgodovini in sedanjosti kobilarne, njeni dejavnosti in pomenu.

Projekt je sestavljen iz štirih funkcionalnih sklopov. Prvi se nanaša na upravljanje projekta, tj. vzpostavitev projektnega sveta za spremljanje izvajanja projektnih dejavnosti. Drugi sklop obsegata oblikovanje koncepta muzeja, tretji gradbeno obnovno objekta in postavitev muzejske razstave. Zadnji del pa se nanaša na promocijo muzeja in navezavo muzejske vsebine na širši prostor kobilarne.

Z vključitvijo Slovenije v EU so se do-

Izvajanje projekta so včeraj predstavili na novinarski konferenci v kobilarni

Smrtna nesreča na avtocesti

VIDEM - Včeraj zgodaj zjutraj se je na avtocesti A4 v občini Teor, nedaleč od Palmanove, pripeljal prometna nesreča s smrtnim izidom. Ob 4.15 je avtomobil, ki je vozil v smeri proti Trstu, zavozil čez odstavni pas na avtocestno počivališče, kjer se je zaletel v ustavljen tornjak s poljsko registracijo. Avtomobilist, 42-letni Ferenc Vereš (državljan Romunije s stalnim bivališčem v Pescari), je bil na mestu mrtev. Na prizorišču so prihiteli prometni policisti iz Palmanove in gasilci iz Latisane. Na asfaltu ni bilo znakov zaviranja, zaradi česar policisti domnevajo, da je nesreča povzročila voznikova utrujenost.

Najstnik uprizoril ugrabitev

KOPER - V nedeljo nekaj pred 22. uro je koprsko policijo poklical sedemnajstletnik iz okolice Kopra. Povedal je, da so ga ob približno 20.30 v Bošamarinu ugrabili štirje italijansko govoreči neznanici, ki so uporabljali kombinirano vozilo z italijansko registrsko tablico, številko pa se ni spominjal. Neznanici naj bi ga pri nogometnem igrišču v Bošamarinu s silo zvleki v vozilo in ga proti njegovi volji odpeljali v gozdideček, kjer naj bi mu roke zvezali z žico, nato pa ga z električnim kabrom privezali k drevesu. Ob tem naj bi mu ukradli sto evrov. Mlačenič je na policijski postaji v Kopru podal kazensko ovadbo zoper štiri neznanec storilce. Kriminalisti so uvedli preiskavo in si ogledali kraj domnevnega kaznivega dejavnosti, kjer so našli žico in električni kabel. Na podlagi ogleda, zbiranja obvestil in ostalih dokazov so ugotovili, da se trditve sedemnajstletnika ne skladajo z ugotovitvami preiskave. Izkazalo se je, da si je najstnik vse izmisil, ugrabitev in rop je sam uprizoril. Kriminalisti in policisti so prišli do zaključka, da je bil njegov namen pritegniti pozornost bivšega dekleta. Prijavili ga bodo zaradi utemeljenega suma krive ovadbe.

Podjetniška delegacija iz FJK v Makedoniji

TRST - V glavnem mestu Makedonije se še danes mudi delegacija sedmih podjetij iz Furlanije-Julijanske krajine, ki jim je posebno podjetje tržaške Trgovinske zbornice Aries organiziralo poslovna srečanja s približno 70 makedonskimi podjetji. Podjetniška misija sledi obisku podministra za proizvodne dejavnosti Adolfa Ursu, ki se je v Skopju mudil 18. maja. V tokratni misiji sodelujejo podjetja Terpin iz Gorice in Primo Aroma, Liaison, La Fornitrice, DiLa, Timex in A.R. iz Trsta.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VELIKI TRG - Slovesnost ob 64. obletnici italijanske republike

Praznik republike v mestu »različnih kultur in narodnosti«

V govoru prefekta Alessandra Giacchettija poudarek na »sožitju z drugačnimi« - Nastop mladih šolarjev in kotalkaric

Trst, »krizišče različnih kultur, narodnosti, etnij in verstev,« kot ga je izrecno poimenoval prefekt Alessandro Giacchetti, je včeraj popoldne s slovesnostjo na Velikem trgu počastil 64. obletnico italijanske republike.

Praznik je bil razdeljen v dve ločeni enoti. V prvem, igrevem delu so imeli glavno besedo mladi s petjem, glasbo in kotalkarskimi koreografijami, v drugem, strogo protokolarnem, institucije z vojaškimi rodovi, godbo, parado, praporji in slavnostnim govorom, med katerim je prefekt Giacchetti številnemu občinstvu med drugim tudi prebral poslanico predsednika republike Giorgia Napolitana.

Predstavniki oblasti - ob prefektu so postrojili deželni odbornik Vladimiro Kosić, predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, tržaški župan Roberto Dipiazza, dolinska županja Fulvia Premolin, miljski župan Neri Nesladek, repentabrski župan Marko Pisani in devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret ter drugi politični, vojaški in cerkevni zastopniki - so najprej prisluhnili pevskemu zboru učencev italijanske šole Italo Svevo (ob italijanski himni je zapel še dve tržaški pesmi), nato 53-članskemu orkestru dijakov nižjih srednjih šol z glasbeno usmeritvijo (med katerimi so bili tudi dijaki slovenske nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda), ki je pod vodstvom Laure Cigno zaigral »evrovizijski Te Deum in Beethovnovno evropsko himno Odo radosti. Kotalkarice Polisportive Opicina in Jollyja so na Velikem trgu zaplesale barvite koreografije. Tako se je ob Puccinijevi ariji Nessun dorma pojavila na Velikem trgu s kostumi kotalkaric slovenska belo-modro-rdeča trobojnica, ob koreografiji nevest pa - s trimetrskimi vlečkami - italijanska trikolora.

Prefektov govor je bil osrednji del institucionalne proslave dneva republike. Poudaril je, da živimo v času, ki ni z etično-moralnega in gospodarskega vidika najboljši. Trst, krizišče različnih kultur, narodnosti, etnij in verstev, je navajen sožitja z drugačnimi, vajen kulturnih izmenjav, kar predstavlja spodbudo za nadaljnjo rast mesta. Tržaška prefektura je po svoje k temu prispevala s podporo številnim pobu-

dam v korist potrebnih družin in podjetij v krizi ter za varnost pri delu. Prefekt Giacchetti je izrecno poudaril potrebo po prozornosti in družbeni koheziji, kar je v sedanjem kriznem obdobju sila pomembno.

Dopravnje so praznik republike proslavili tudi v Miljah in Devinu-Nabrežini. V Miljah je župan Neri Nesladek podaril 87 letosnjim polnoletnikom izvod italijanske ustave, občinskega statuta in statuta dežele Furlanije-Julijske krajine, prireditve na osrednjem mestnem trgu pa se je z branjem in komentiranjem nekaterih členov ustave (člene so komentirali profesorji srednje šole) spremena v pravo urico državljanke vzgoje.

V Nabrežini je župan Giorgio Ret na prireditvi pred županstvom podelil izvode ustave 80 letosnjim in 57 lanskim polnoletnikom, devinsko-nabrežinski Lions klub pa je podelil štipendije domačemu italijanskemu in slovenskemu šolskemu okraju.

M.K.

Desno: šolski orkester je na Velikem trgu zaigral Odo radosti; spodaj: miljski župan Neri Nesladek je polnoletnim v občini podelil ustavo

KROMA

SMRT - Znanstvenik je deloval tudi v Trstu

V Toskani je umrl Arturo Falaschi

Na svojem domu v Toskani je v torek zvečer za infarktom preminil Arturo Falaschi, ustanovitelj in dolgoletni direktor tržaškega Mednarodnega centra za genetsko inženirstvo in biotehnologijo (ICGEB) ter docent molekularne biologije na univerzi Normale in Pisi. Star je bil 77 let.

Falaschi je bil eden od najpoznamembnejših italijanskih raziskovalcev na genetskem področju. Po rodu iz Rima, je bil gojenec Adriana Buzzatti-Traversa, specializiral se je v Združenih državah Amerike, bil je član številnih znanstvenih institucij, med drugim je bil (od leta 1999 do leta 2003) tudi član vodstvenega sveta državnega raziskovalnega centra CNR. Obsežno je bilo njegovo pu-

blicistično delo, bil je tudi urednik časopisa Human Frontier Science Programme Journal, ki se posveča predvsem interdisciplinarnemu pristopu na področju znanosti. Pred nekaj dnevi se je kritično obregnil ob vladni finančni manever, v katerem je desnosredinska vlada označila številne izvrstne znanstvene institucije kot »nepotrebne«.

SESLJAN - V Sesljanskem zalivu slovesno odprtje prenovljenega občinskega kopališča Castelreggio

Skupnost bo koristila to, kar ji pripada

Dvesto ležišč in sto senčnikov na plaži ter osemsto sedežev v gostinskem obratu - Pogodba z Deželo za dvajsetletno upravljanje - Župan Ret: Priložnost za oživitev kraja

Včerajšnje slovesno odprtje je popestril nastop godbe Vecia Trieste

KROMA

V Sesljanskem zalivu je zaživel prenovljen in popularna brezplačno občinsko kopališče Castelreggio, s čimer si je občina oz. občinska skupnost prilista tisto, kar ji pripada po pravici. Tako se je na opoldanski otvoritveni slovesnosti izrazil devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret, ki je opozoril, da občina, čeprav meji na morje, ni razpolagala niti s kvadratnim metrom obale, zato je začela boj, da bi skupnost lahko koristila to, kar je tudi skupno. Pri tem je bila uspešna, saj bo v kratkem z Deželo Furlanijo-Julijsko krajino podpisala pogodbo za dvajsetletno upravljanje, kar je priložnost za oživitev kraja, je dejal Ret, medtem ko je podžupan Massimo Romita s svoje strani dejal, da stvari je mogoče uresničiti s pogumom, voljo ter sinergijo med javnim in zasebnim sektorjem.

Cestitke Pokrajine Trst je iznesel predsednik pokrajinskega sveta Boris Panzer, ki je dejal, da Pokrajina sicer ni finančno prispevala k realizaciji projekta (zato je zasluga tistih, ki so tega lotili, tisto večja), bo pa preuredila prostore sesljanskoga centra AIAT, kjer bo mogoče po-

kusiti krajevne proizvode. V imenu deželne uprave FJK je pozdravil deželni svetnik Piero Tononi, ki je poudaril, kako Dežela verjame dinamičnost krajevnega občinskega odbora in v projekt ovrednotenja območja Sesljanskega zaliva, ki naj postane magnet za obiskovalce iz Trsta in FJK, pa tudi iz Slovenije. Na slovesnosti, ki jo je popestril nastop godbe Vecia Trieste, je objekt blagoslovil devinski dekan Ugo Bastiani, ki je dogodek označil kot upanje v prihodnost dela in verodostojnosti.

Kopališče, ki ga po novem upravlja Mario Esposito in kjer so preuredili kabine in sanitarije, razpolaga z dvesto ležišči in sto senčniki, na območju pa bodo našli svoj prostor tudi jadralni klubi (vključno s Čupo), možno pa bo tudi prirejeti piknike. Gostinski del z osemsto sedeži (stevilno nameravajo v prihodnosti podvajati) so zaupali ribiški zadrugi, v imenu katere je Guido Doz dejal, da so sprejeli iziv in uspeli urediti prostor v mesecu dni. Doz je prepričan, da bo soupravljanje Castelreggia pomagalo pri reševanju težav tržaških ribičev. (iz)

NARODNI DOM - Slavistično društvo Trst - Gorica - Videm

Poklon Ljubki Šorli ob njenem stotem rojstnem dnevu

Na srečanju, ki ga je uvedla Vera Tuta Ban, je o pesnici predavala Vilma Purič

Pesnica Ljubka Šorli bi letos praznovala stoti rojstni dan, zato so se tako na Tržaškem kot na Goriškem zvrstile številne prireditve, ki so vsaka po svoje odkrivale lik tolminsko-goriške pesnice. Medenje se uvrišča tudi torkovo literarno srečanje v galeriji Narodnega doma, ki ga je priredilo Slavistično društvo Trst - Gorica - Videm in ga je uvedla profesorica Vera Tuta Ban, oblikovala pa profesorica Vilma Purič.

Šorlijeva je Puričevi priraslila k srcu že v otroških letih, tako da je v vsej svoje raziskovalne napore usmerila v njeno poetiko. V svoji predstaviti se je profesorica zaustavila predvsem pri ganljivih verzih izjemne bolečine in pri vzgibih srca. Skozi metaforične besedne zvezze je predstavila podoblo srca, ki je pri Šorlijevi povezana z osamelostjo in z bolečino, ki je temeljna postavka vseh njenih verzov. V njih je pesnica postrigla s pestrim krogom trpečih doživetij, z bolečino v vseh svojih razvojnih fazah, tako v konkretnih podobah kot v oblikih otožne spremjevalke. Mladostno pesništvo je do leta 1936 označevala izdelana fisionomija motivov - prevladovala sta bolečina in tesnobni položaj, zaradi slutnje po izničenju celiotnega slovenskega rodu. Šorlijeva je svoje čutene spojila z narodno perspek-

ktivo, z bolečim čutenjem pred neizprosnimi zgodovinskimi prigodami.

»Sredi zime leta 1936 se je nena ljubezenska zgodba izpela ob nasilni smrti moža Lojzeta Bratuža. Razsule so se ji sanje in v srcu se ji je vžgal nemir,« je poudarila Puričeva. Njena bolečina se je pogrenznila navznoter in se leta 1955 ubesedila v verzih sonetnega vanca *Vene spominčic možu na grob*, v katerem je Šorlijeva zarisala bolečino v vseh svojih preoblekah - od silovite muke, mimo pretresene duhovnosti do grenačke joka. Zatrosti pa ni bilo za pesnico s tem konec, saj so jo mučili v UL Bellsguardo. Iz vizij surovega uničenja se po teh dogodkih njena poezija usmerja v upanje, v narodni ponos, v upor slovenskega naroda. Pomiritev naposled poišče v izkušnji materinstva, v uničenju kot skupni izkušnji in v verski vdatnosti oziroma v obljubi in upanju v ponovno združitev z ljubljenim možem v onostranstvu.

Sporočilo, ki ga Šorlijeva ponuja bralcu, pa ostaja lepota življenja, ki jo je vselej našla v preprostih stvareh, v naravi, beleženju njenih barv in vonjev, je naposled še dodala Puričeva. Njene ugotovitve pa je samo še potrdila Julija Berdon, ki je občuteno podala nekaj izbranih pesmi in odlomkov pesnice. (sas)

Julija Berdon,
Vilma Purič in Vera
Tuta Ban v
Narodnem domu

KROMA

SV. IVAN - V društvu Slavka Škamperleta

Pravljične urice so odšle na počitnice

Na zadnjem srečanju so se otroci pod vodstvom Biserke Cesar poslovili od junakov, ki so jih spoznali na letošnjih uricah

V soboto, 22. maja, je v društvu Slavka Škamperleta na Stadionu 1. maj zaživelia še zadnja pravljična urica letosnje sezone. Bilo je res posebno zabavno, ko je kar dvaindvajset otrok pod vodstvom Biserke Cesar obujalo spomine na kopico junakov, ki so jih letos spoznali. Spomnili so se ljubke čebelice Meli in malega ježka, ki se je potepal po snegu, potem so se pogovarjali o miski Alberti, ki je iskala ljubezen, o ribici Suzani, ki je bila srečna, saj je svoje blešeče luske delila s prijatelji, pa še Pingvinčka, ki je raznašla pošto in Zrcalca, ki je našlo svoj dom pri medvedkih. Na koncu so skoraj pozabili na pujska Vilija, ki si je zelo želel leteti. Dogodivščine junakov iz zgodb je voditeljica spejalila kot kviz: otroci so se ustavliali na določenih postojankah, kjer so odgovarjali na vprašanja ali pa skupaj peli pesmice. Nato so bili na vrsti še balončki, ki jih je bilo treba napihniti, in bomboni, malčki pa so si obljudibili, da se jeseni spet srečajo na prvi pravljici.

Zadnje risbice so pustili kar v društvu, saj jih bomo razstavili na predvečer sv. Ivana, 23. junija pred prižigom našega tradicionalnega kresa na Stadionu 1. maj, kjer bodo glavni ju-naki spet naši najmlajši.

PRIREDITVE Fiorella v Trst ne bo

Fiorella v petek, 18. junija, ne bo nastopil na stadionu Nereja Rocca. Organizator, Zed Live in Azalea Promotion, sta namreč včeraj sporočila, da je tržaški »Fiorella Show« odpo-vedan, medtem ko naj Fiorella nastopil v soboto, 12. junija v kraju Piazzola sul Brenta (Padova).

Vsi, ki so že kupili vstopnice za tržaški nastop, lahko takoj, vendar do 26. junija, zah-tevajo, da jim organizator vrne denar. Potrjen pa je nastop Eli-se, ki bo v soboto, 17. junija, na tržaškem Velikem trgu.

KATINARA - Združenje staršev NSŠ Sv. Cirila in Metoda

Poletni tabori

Možnost kakovostnejšega preživljavanja prostega časa - Prijava do 10. junija

Pri Združenju staršev katinarskega oddelka Nižje srednje šole sv. Cirila in Metoda je že vse pripravljeno za poletne tabore, s katerimi želijo otrokom iz vseh slovenskih šol v Italiji nuditi možnost kakovostnejšega preživljavanja prostega časa, navezovanja stikov s slovensko govorečimi vrstniki, spoznavanja Slovenije in približevanja izbranim temam preko igre. Letos so poletno ponudbo za najmlajše popestrili z novimi programi. Prvi bo stekel lesarsko-gozdarski tabor Mojster Miha, ki so ga zasnovali v sodelovanju s Srednjo gozdarsko in lesarsko šolo v Postojni in je namenjen otrokom od 9. do 13. leta. Naslednji bo pohodniški tabor Živijo Kekec, ki bo potekal v Kranjski Gorici od 20. do 25. junija, namenjen pa je mlajšim osnovnošolcem. Naslednji teden bo v Narinu na Notranjskem na sporednu naravoslovni tabor Netopir, namenjen otrokom od 8. do 13. leta. Od 4. do 9. julija bosta pod Trško goro na Dolenskem v sodelovanju s Srednjo kmetijsko šolo Grm potekala vzporedno jezikoslovni tabor Krpanova kobila in kulinarični tabor Mizica, pogrni se!, oba namenjeni otrokom od 10. leta dalje. Tabor morske biologije Morska zvez-

da bo v Piranu od 11. do 16. julija, medtem ko bo od 18. do 23. julija na Inštitutu Jožefa Stetefana v Ljubljani potekal kemijski tabor Čarobni napoj, namenjen otrokom od 8. leta starosti. Nato se bodo zopet preselili na Obalo, kjer bodo v sodelovanju z Društvom vodnih športov Pomorske šole iz Portoroža otrokom od 7. leta dalje nudili tabor Z vetrom.

Drugi sklop taborov pa bo na vrsti konec avgusta: Postojni namreč od 22. do 27. avgusta pripravljajo intenzivni tečaj angleščine Jezikajte, ki je namenjen vsem od 8. do 17. leta. Za zaključek pa pripravljajo še računalniško, šahovsko in fotografско delavnico Mišk@, ki bo potekala v jutranjih urah od (8.30 do 13. ure) v računalniškem laboratoriju na Državnem trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa.

Na tabore, ki jih finančno podpirata Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Zadružna kraška banka, se je mogoče prijaviti do 10. junija, število mest pa je omejeno. Za prijave in informacije sta do tistega datuma na razpolago številka mobilnega telefona 320-2717508 (Tanja) in naslov elektronske pošte zscirilmетод@gmail.com.

PLIN - Zahteva SDS

O tržaških terminalih na izredni seji DZ

Načrtovani plinski terminal v Žavljah še razburja slovensko politično sceno. V Slovenski demokratski stranki (SDS) so včeraj izrazili nezadovoljstvo z »neodzivanjem vlade na izjave italijanske okoljske ministre Stefanie Prestigiacomo, da so za Italijo pogovori s Slovenijo o plinskom terminalu v Žavljah končani«. Zato zahtevajo izredno sejo državnega zборa (DZ), na kateri bi vladu poslancem pojasnila, kakšne ukrepe načrtuje zoper italijansko odločitev.

Kot je na novinarski konferenci v Ljubljani povedal poslanec SDS Danijel Krivec, v SDS menijo, da enostranske odločitve neke države niso v duhu dobrososedskih odnosov. Vsaka država se ima sicer pravico sama odločati, katere razvojno pomembne projekte bo izpeljal, vendar se je treba zavedati, da ima država soseda pravico izraziti pridržek, če se izkaže, da bo izvedba kakšnega projekta imela zanje negativne gospodarske in okoljske posledice. »V primeru gradnje plinskih terminalov v Tržaškem zalužu se je to pokazalo, na kar nakazuje tudi dejstvo, da so Italijani priredili oz. ponaredili podatke o opravičenosti projekta,« je ocenil Krivec.

SDS od izredne seje državnega zborja med drugim pričakuje poziv vlad, da v roku enega meseca pripravi poročilo o realizaciji sklepov izredne seje o plinskih terminalih iz leta 2006, pa tudi načrt aktivnosti in ukrepov, ki jih bo vrla sprožila za zavarovanje slovenskih interesov pri Evropski komisiji, pri evropskem komisarju za okolje Janezu Potočniku in pri Italiji. DZ bi moral po mnemu SDS tudi predlagati vlad, da Potočnik aktivneje vključi v reševanje nastalih razmer, tako kot se v to drugi strani vključuje evropski komisar za industrijo Antonio Tajani, je dejal Krivec. V SDS po njegovih besedah ocenjujejo, da Italija Slovenijo jemlje kot nekredibilnega partnerja na področju pomorskega prava, kar kaže tudi dejstvo, da je Slovenija povabilna Italijo k dajanju pripomb glede razvoja koprskega pristanišča, medtem ko italijanska stran tega ni storila v primeru pristanišča v Trstu. Krivec domneva, da je za »neaktivnost slovenske vlade« morda kriva »kupčija« z razvojem koprskega pristanišča in terminalom v Žavljah.

ŠKEDENJ - Jutri v SKD Grbec

Predstavitev brošure Nekoč je bilo v Škednju lepo - Amb't je blo u Ščedne l'pu

Kot smo že poročali, so pred kratkim v Škednju z lepo slovensko proslavili tridesetletnico poimenovanja tamkajšnje osnovne šole po domaćem učitelju in skladatelju Ivanu Grbecu. Ob priložnosti počastive jubileje pa nista stekla samo lep kulturni program in razstava, ampak je tudi izšla brošura z naslovom Nekoč je bilo v Škednju lepo - Amb't je blo u Ščedne l'pu. Publikacija, ki so jo natisnili v tiskarni Grafica Goriziana v Gorici, poleg priložnostnih zapisov ravnatelja Marijana Kravosa in predstavnika staršev Borisa Stoparja ter zgoščenega orisa zgodovine šole vsebuje tudi vrsto prispevkov o zgodovini Škednja in krajevnih običajih, kjer se jemljejo v poštov tudi manj znane strani krajevne zgodovine, kot velja npr. za zapis o volkovih v Škednju ali pa o škedenjskih ribičih. Brošura vsebuje tudi besedili narečnih prizorčkov, ki so jih uprizorili na proslavi tridesetletnice poimenovanja.

Publikacijo je oblikovala učiteljica Silvana Dobrilla ob sodelovanju učencev ter kolegic in kolega Norine Dobrilla, Nives Racman in Francesca Meule, medtem ko sta za prevod v italijsčino poskrbeli Maja Pertot Kokorovic in Majla Ozbič. Brošuro, ki jo krasijo bogato fotografsko gradivo in ilustracije učencev, ki so ustvarjali pod mentorstvom Edija Žerjala in Milana Paršarita, bodo predstavili jutri zvečer ob 20. uri v prostorih Slovenskega kulturnega društva Ivan Grbec v Škedenjski ulici 124 v Škednju. Ob tej priložnosti bo v mali dvorani Devane Pizziga na ogled razstava o zgodovini šole, ogledati pa si bo mogoče tudi film, ki ga Aljoša Žerjal posnel ob poimenovanju škedenjske šole.

TRST - Razstava v bivši ribarnici

Raznolik izbor sodobne hrvaške kiparske ustvarjalnosti

Na ogled je enainpetdeset del sedemnajstih avtorjev, ki pripadajo različnim generacijam

Postavitev razstave sledi estetskemu kriteriju grupiranja, kar je ob ogledu zelo očitno

KROMA

cesco Laurana in Giorgio iz Šibenika, puščali sledove svojega ustvarjalnega talenta po evropskih dvorih. Predvsem pri kiparjih, ki prihajajo iz severnega predela države je opaziti prvo uporabo lesa za oblikovanje skulptur, medtem ko je bila uporaba kamna bolj razširjena na jugu, kjer je odprtost sredozemskega morja omogočala pretok vplivov ostalih srednjeevropskih držav.

Klub raznolikosti pristopov in domiselnosti, ki veje iz razstavljenih skulptur, je opazna vez s specifikami pripadnosti kraja. Številčno najbolj zastopana je srednja generacija umetnikov: Slavomir Drinković, Peruško Bogdanović, Vladimir Gašparić Gapa, Dalibor Stošić, Matko Mijić, Petar Barišić, Mirko Zrinčić, Ljubo de Karina, Damir Mataušić, Kuzma Kovačić, Kazimir Hraste in Siniša Majkus. Dekana hrvaškega kiparstva sta akademska mojstra Ivan Kožarić in Marija Ujević-Galetović. Med predstavniki mlajše generacije pa so svojimi skulpturami prisotni Alem Korkut, Marina Bauer in Božica Matasić.

Vstop je prost, ogled je možen od ponedeljka do petka med 12. in 20. uro, ob sobotah in nedeljah pa med 10. in 20. uro. Ob razstavi je izšel barvni katalog.

Jasna Merku

kazov, vse do abstrakcije in prostorskih postavitev. Podobno opažamo, da se poslužujejo tradicionalnih materialov kot so kamen, les, železo in bron kot tudi sodobernejših umetnih smol in asemblaže.

Hrvaška kulturna dediščina sega na področju kiparstva v obdobje gotike in renesanse, vsaj pet stoletij so hrvaški mojstri, kiparji in arhitekti kot Nikolaj iz Firenc, Giovanni iz Dalmacije, Fran-

ROVIGO - ETNOFILMfest

Nagradili Trenutek reke

Gre za dokumentarec o Soči avtoric Anje Medved in Nadje Velušček

V nedeljo, 30. maja, se je v dvorani Gran Guardia v Rovigu zaključil 3. ETNOFILMfest - pregled dokumentarnega etnografskega filma. Žirija, ki so jo sestavljali Mirco Melanco (Univerza v Padovi), Marco Rossitti (Univerza v Vidmu), Alessandro Anderloni (umetniški vodja Festivala v Lessiniji), Donatella Davanzo (visualna antropologija) in Roberta Altin (Univerza v Vidmu), je za zmagovalni film v sekcijs "Človek - reka" izbrala avtorice Anjo Medved in Nadjo Velušček za dokumentarni film Trenutek reke - srečanja ob Soči. Nagrado so takole utemeljili: pripoved, ki sledi toku reke, vrača človeški habitat z njegovo izrazito jezikovno raznolikostjo skozi spretno prepletanje zvoka in glasbe z intervjuji. Prostor ob meji, kot je za zgodovinsko razvodje označena reka Soča, postane tukaj mesto srečevanja med ljudmi, kjer je mogoče premagati zgodovinsko-kulture ovire skozi umetniško ustvarjanje.

V sekciiji Etnofilma so podelili nagrado tudi filmu Hanna e Violka avtorice Rosselle Piccinno. Posebne omembe je bil deležen avtor Marco Segato za dokumentarni film Ulica Anelli, zaprtje geta. Nagrade, dela kiparja Gualtiero Molesini, je izročil odbornik Riccardo Rizzo, ki je bil nadvse navdušen nad kvaliteto dokumentarnih filmov, predstavljenih v štirih dneh festivala.

Na sliki Nadja Velušček z nagrado.

JAPONSKA - Ples

Umrl je Ohno, eden velikih predstavnikov plesne tehnike buta

Umrl je eden od začetnikov buta, plesalec Kazuo Ohno. Ta moderni japonski plesni slog je ponesel na odre po svetu, občinstvo je navduševal s skrivnostnimi, poetičnimi nastopi. Star je bil 103 leta. Ohno velja s Tacumijem Hidžikato za utemeljitelja buta. Ohno je v torek umrl zaradi težav z dihanjem.

Ohno je bil eden glavnih izvajalcev v pionirskih časih buta od poznih 50-ih let dalje. Buto zdaj študirajo po vsem svetu. Ohno je vplival tako rekoč na vse plesalce buta, med njimi sta Eiko in Koma iz Združenih držav, ki sta z Ohnom študirala v njegovem studiu v Jokohami. »Bil je čudežen, izjemen plesalec, ki nas je naučil, da je bivanje krhko stanje ne-bivanja,« je dejal Maro Akaji, vodja tokijske plesne skupine Dairakudakan. »Naj kot duhovni skrbnik še naprej razsvetljuje vse plesalce buta,« je dodal. Ohno se je rodil na Hokaidu. Ples je začel študirati v 30-ih letih, njegov učitelj je bil tudi japonski izvajalec modernega plesa Baku Išii. V 70-ih in 80-ih letih je nastopal po ZDA, Evropi in drugod. Nadaljeval je še po 90. rojstnem dnevu in »plesal« sede na stolu. Buto je posebna počasna gibalna tehnika, ki se je v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja na Japonskem razvila kot reakcija na tradicionalni japonski ples in plesne oblike Zahoda. (STA)

MGL

Pahorjeva Nekropolna na odru

Mestno gledališče ljubljansko (MGL) bo v Lapidariju Ljubljanskega gradu v soboto, 5. junija in nedeljo, 6. junija, ob 21. uri krstno uprizorilo dramo Nekropolna po romanu tržaškega pisatelja Borisa Pahorja in v režiji in priredbi Borisa Kobala. V glavnih vlogah Gospoda P bo kot edini govorec v predstavi nastopil Pavle Ravnhrib. Režiser Kobal je na včerajšnji novinarski konferenci v MGL povedal, da ga s profesorjem Pahorjem, pri katerem je svoj čas obiskoval predavanja iz italijanskega jezika in literature, veže pripadnost tržaškemu prostoru.

Pahor je pričevalec in kronist v okolju, kjer Slovenec po Kobalovih besedah že dolgo izumira. Odmevn trikratni Pahorjev ne fašizmu, nacizmu in komunizmu želi režiser Kobal zdaj prenesti občinstvu, ki je tudi samo del te polpretekle režimske zgodovine. Kobal meni, da je roman Nekropolna Pahorjev slovensko najbolj izstopajoče delo, ki govorji o pisateljevi izkušnji s koncentričskim taboriščem Struthof, kjer je bil zaprt med vojno. V romanu se Gospodu P po dolgih letih vrne v Struthof. Tokrat ga spremlja gruča turistov, ki jih bo na odru upodobil deset nemih statistov iz Šentjakobskega gledališča. Njihove gibe in poti premikov po scenografiji Jožeta Logarja je oblikovala Uršula Teržan.

Dramaturginja Klavdija Zupan je prepričana, da je Pahorjev literarni spomenik, ki opominja na odgovornost naroda in posameznikov, danes nujno potreben, ne glede na vladajoče politične opcije. Pomemben je toliko bolj, ker je prič o tem zgodovinskem obdobju vse manj.

Igralec Ravnhrib se je navezel na koncentrično taborišče na Rabu, kamor so zaprli njegovega očeta in strica. Ravnhrib je svoje delo dasnoval kot poklon vsem taboriščnikom. Glasbo v predstavi v živo izvajata sopranistka Katarina Kobal in pianist Miha Nagode. Projekt, ki je nastal v koprodukciji MGL, društva Celinka in KUD Pod topoli, bo po predstavah v grajskem Lapidariju prestavljen na Malo sceno v MGL. Predstava sodi v sklop dogodkov Ljubljane - svetovne prestolnice knjige. (STA)

Sinaptični prenos

Resor za kulturo Študentske organizacije Univerze na Primorskem (ŠOUP) v petek, 4. junija, z začetkom ob 19. uri v multimedijskem prostoru KT1 v Izoli organizira zaključni večer elektronske glasbe z naslovom Sinaptični prenos, na katerem bo skupina Synaptic iz Ljubljane poskrbela za zaključni glasbeno-vizualni ambient. Sinaptični prenos so sklop petih glasbeno-vizualnih prireditev, ki jih organizira ŠOUP v sodelovanju z društvom Synaptic iz Ljubljane, družbo osmih DJ-jev, ki gredo z roko v roki z videom, fotografijo, znanostjo in nenazadnje tudi zabavo. Na zaključni večer projekta Sinaptični prenos so ponovno povabili vse DJ-je, ki so nastopili na prejšnjih večerih. Vstop je prost.

Pesniški večer

V Kosovelovih knjižnicah v Sežani bo danes ob 18. uri pesniški večer, ki so ga pripravili v sodelovanju s Centrom za slovensko književnost. Povezoval ga bo Brane Mozetič, na njem se bodo predstavili: Antonie Cassar (Malta), Mamta Sagar (Indija), Stanislav Lvovski (Rusija), Veronika Dintinja (Slovenija), Jasuhiro Jocumoto (Japonska), Yolanda Castano (Španija-Galicia) in Xi Chuan (Kitajska).

SARAJEVO - Ministrska konferenca EU in Zahodnega Balkana

Moratinos: Širitev EU se bo nadaljevala, kljub krizi

Organizatorjem je uspelo doseči udeležbo tako srbske kot kosovske strani, vendar ob precejšnji zmešnji

SARAJEVO - Težko pričakovanja ministrska konferenca EU in Zahodnega Balkana se je včeraj v Sarajevu končala po slabih treh urah in po poročaju nemške tiskovne agencije dpa brez oprijemljivega rezultata. Agencije sicer povzemajo zagotovo španskega zunanjega ministra Angela Miguela Moratinosa po koncu srečanja, da se bo širitev EU kljub krizi nadaljevala.

EU je znova potrdila nedvoumno evropsko perspektivo držav Zahodnega Balkana, ki je "tudi bistvena za stabilnost in razvoj regije". "Prihodnost Zahodnega Balkana je v EU," je v izjavi španskega predsedstva EU ob koncu srečanja še zapisal Moratinos. Obenem je špansko predsedstvo v izjavi ponovilo, da je hitrost pristopanja vsake posamezne države odvisna od nje same oziroma od izpolnjevanja zahtevanih pogojev.

Pri tem je Moratinos kot glavne izzive izpostavil reformo pravosodja in javne uprave, boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu, pa tudi vračanje begunciev in krepitev svobode medijev. Po drugi strani je veliko odvisnega tudi od dobrega sodelovanja in razumevanja med državami v regiji. "Regionalno sodelovanje prispeva k krepljenju sprave, dobrosoledskih odnosov in tudi ozračja, ugodnega za reševanje odprtih dvostranskih vprašanj," piše v izjavi predsedstvo in dodaja poziv državam v regiji, naj poskušajo rešiti dvostranska vprašanja v evropskem duhu.

Udeleženci srečanja so tudi podzdravili načrte o razširitvi vizumske liberalizacije na vse države Zahodnega Balkana, ko bodo za to izpolnjeni pogoji. Špansko predsedstvo v izjavi pozdravlja odločitev Evropske komisije, ki je minuli teden predlagala odpravo vizumov za državljanje Albanije ter BiH, potem ko je EU že konec lanskega leta odpravila vizume za državljanje Srbije, Makedonije in Črne gore.

Na novinarski konferenci je španski minister ocenil, da je bil to "zgodovinski dan", saj sta EU in Zahodni Balkan dosegla "nov dogovor" - dogovor upanja, prihodnosti in polne integracije v EU. "Veliko dela še ostaja, toda če pogledamo nazaj na dramatične in tragične dogodke, ki so se dogajali na tem območju, verjamem, da moramo biti ob napredku, doseženem v tej težavni regiji, zadovoljni," je dejal.

Evropski komisar za širitev Štefan Füle je ocenil, da je srečanje v Sarajevu poslalo svetlo sliko novega zagona, uspeha in odločenosti EU za nadaljevanje procesa širitev, kar naj bo dodatna vzpodbuda za nadaljnji napredok regije na njeni poti evropske integracije. Tako Füle kot Moratinos sta izpostavila velik pomen sodelovanja med državami v regiji.

Visoka zunanjega predstavnica EU Catherine Ashton se je srečanja udeležila, a je Sarajevo zapustila predčasno in je na novinarski konferenci ni bilo. Srbski mediji so v milnih dneh ugibali, da bo Ashtonova razkrila ime posebnega odpolanača EU za Zahodni Balkan, kar pa se ni zgodilo. Kot piše avstrijska tiskovna agencija APA, naj bi namreč zunanjji ministri držav članic EU tik pred konferenco predlog Ashtonove zavrnili. Moratinos je sicer na novinarsko vprašanje menil, da posebni odpolnanec za regijo ni potreben in da mora vsaka država prevzeti odgovornost zase.

Agencija dpa sicer očitno razočarana nad organizacijo konference poroča, da je ta potekala in se končala v kaosu. Varnostniki so preprečili napovedano srečanje visoke zunanje predstavnice EU Catherine Ashton z novinarji, organizatorji niso izdali niti seznama udeležencev niti dnevnega reda konference, pa tudi sklepne izjave ni bilo, piše dpa.

Poleg tega je po poročanju dpa, ki za zmešnjava krivi očitno slabo komunikacijo med predsednico EU Španijo in BiH, zaradi zapor prometa in pre-

Miguel Angel Moratinos, Catherine Ashton in zunanjji minister BiH Sven Alkalaj

Kot medtem poroča dpa, številne države v Sarajevu danes vendarle niso poslale svojih zunanjih ministrov. Od "velikih sil" na Balkanu - ZDA, Velike Britanije, Rusije, Nemčije, Francije in

Italije - sta bila na ministrski ravni zastopana le Rim in London. Dpa tudi opozarja, da se srečanje ni zaključilo s skupno izjavo ampak zgolj z izjavo španskega predsedstva EU. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Po pondeljkovem napadu na ladje s humanitarno pomočjo za Gazo

Izrael izgnal na ladjah zajete aktiviste Svet ZN za človekove pravice bo preiskal napad

Izgnani aktivisti

JERUZALEM - Izrael je v noči na sredo začel z izgonom aktivistov, ki so jih prijeli po pondeljkov vojaški operaciji proti ladjam s človekoljubno pomočjo za območje Gaza, v katerem je umrlo najmanj devet ljudi. Vse tuje aktiviste je judovska država že izpustila iz zaporov, izgnala pa naj bi jih najkasneje v 48 urah.

Na krovu šestih ladij z okoli 10.000 tonami človekoljubne pomoči za Gazo je bilo 682 potnikov iz 42 držav. Izrael je večino med njimi po napadu na ladje pripril in jih ni takoj izgnal. Izraelski premier Benjamin Netanyahu jih je celo označil za "teroriste, oborožene s hladnim orožjem, kot so sekire, noži, palice in podobno". Za izgon se je judovska država očitno odločila po naraščajočem pritisku mednarodne skupnosti. V noči na sredo se tako iz zapora v Berševi na jugu Izraela izpustili okoli 50 turških državljanov in jih z avtobusi odpeljali na tel Avivsko letališče Ben Gurion. Kot je navedel vir iz izraelske vlade, bodo skupaj izgnali več kot 300 turških državljanov.

Več deset aktivistov je medtem z avtobusom že prispelo v Jordanijo. Gre za 124 ljudi iz 12 muslimanskih držav, med njimi je tudi 30 Jordancev. Državljane drugih držav bo Jordanija pomagala vrneti v njihove domovine. Tiskovni predstavnik vodstva izraelskih zaporov Iron Zamir je popoldne sicer sporočil, da so iz zaporov že izpustili vse pridržane aktiviste, ki naj bi jih izgnali najkasneje v roku 48 ur.

Organizatorji konvoja ladji s pomočjo so kljub ponedeljkovemu krvavemu incidentu dali vedeti, da bodo znova sku-

šali prebiti blokado Gaze. Popolno blokado obubožanega območja, na katerem živi 1,5 milijona Palestincev, Izrael izvaja od leta 1987, ko je bil Zollitsch v freiburški nadškofiji odgovoren za kadre. Tedaj naj bi nekemu duhovniku, ki je pred tem zlorabilj otroke, zavestno ponovno podelil pravice do opravljanja duhovniške službe. (STA)

Zaradi pondeljkovega incidenta, ki je po vsem svetu nateljal na ostre kritike, je Nikaragva zamrznila diplomatske odnose z Izraelom. Največji zaveznik judovske države, ZDA, Izraela na drugi strani niso neposredno obsodile, je pa ameriška državna sekretarka Hillary Clinton dejala, da so razmere v Gazi "nevzdržne in nesprejemljive".

Medtem je včeraj Svet ZN za človekove pravice sprejel resolucijo, s katero je obsodil pondeljkov izraelski napad. Kot je za zapisano resolucijo, je bil napad na humanitarni konvoj "gnusno dejanje". Prav zato resolucija napoveduje neodvisno mednarodno misijo, ki bo preiskala morebitne kršitve mednarodnega prava, tako na področju razdeljevanja mednarodne pomoči kot tudi na področju kršenja človekovih pravic. Resolucija obenem predsedniku Sveta ZN za človekove pravice daje tudi pooblastilo, da imenuje člane omenjenega preiskovalnega telesa. Resolucijo je podprlo 32 držav (med njimi Slovenijo), osem se jih je glasovanja vzdržalo, tri (Izrael, ZDA in Italija) so bile proti.

AFGANISTAN Ob zvoku eksplozij začetek mirovne džirge

KABUL - V Afganistanu se je včeraj sestala tradicionalna plemenska skupščina, džirga, katere namen je določitev smeri mirovnega procesa v Afganistanu, zato so jo poimenovali mirovna džirga. Udeležence je uvodoma nagovoril afganistski predsednik Hamid Karzaj, med govorom pa je bilo slišati eksplozijo raket.

Karzaj je nagovoril okoli 1600 političnih, plemenskih, verskih in drugih voditeljev iz vse države, ki so se zbrali na tretji plemenski skupščini od padca talibanskega režima 2001. Med govorom je odjeknilo več eksplozij. Karzaj je prekinil govor, rekoč: "Verjetno nekdo poskuša z raketom." Nato je ob aplavzu govor nadaljeval, srečanje, ki poteka pod velikim šotorom poleg kabulske univerze, pa ni bilo prekinjeno. Ena od raket je zadel hotel Intercontinental v Kabulu, ki je od prizorišča džirge oddaljen okoli 500 metrov, žrtev pa po prvih podatkih ni bilo. (STA)

JAPONSKA - Zaradi dogovora z ZDA glede oporišča na Okinavi

Po manj kot devetih mesecih odstopil premier Jukio Hatojama

tudi, da bo spremenil način vodenja politike na Japonskem in zlomil moč birokratov. Prav tako je pred volitvami obljudbljal, da bo z otoka Okinava odstranil ameriško voja-

ško oporišče, a je nato od te odločitve odstopil. Tako je konec maja z ZDA dosegel dogovor, da ameriška baza na otoku ostane, kar pa je zelo razjezilo prebivalce otoka in SDP.

Priljubljenost Hatojama pa je v javnomenjskih raziskavah z več kot 70 odstotkov, kakršna je bila ob lanskih parlamentarnih volitvah, padla na manj kot 20 odstotkov.

SDP je zaradi odločitve glede ameriške baze na Okinavi konec tedna izstopila iz vlade, vse od takrat pa so se v japonskih medijih vrstila ugibanja, ali bo 63-letni premier odstopil. K temu so ga vedno bolj pozivali tudi v njegovih stranki.

Hatojama, eden najbogatejših japonskih politikov, se je sicer zapletel tudi v finančni škandal zaradi velikih donacij, ki jih je za njegovo volilno kampanjo namerila njegova mati, dedinja gumarskega velikana Bridgestone. Zaradi tega škandala je eden izmed Hatojamovih tesnih sodelavcev dobil pogojno zaporno kazeno.

Hatojama, ki ima doktorat s stansfordske univerze, prihaja iz vplivnega političnega in poslovnega klanja, ki ga nekateri imenujejo tudi "japonski Kennedyji". Njegov ded po očetovi strani je bil japonski premier, ded po materini strani pa ustanovitelj družbe Bridgestone. Za najverjetnejšega naslednika Hatojama naj bi veljali dosedanji namestnik premiera in finančni minister Naoto Kan, zunanjji minister Kacuča Okada in minister za transport Seidiži Maehara. Finančni minister Kan je medtem sporočil, da želi postati vodja Demokratske stranke in premier. "Sestal sem se s premierom in ga seznamil s svojo namerijo o kandidaturi na volitvah za predsednika stranke, predvidenih za pojutrišnjem," je dejal 63-letni Kan. (STA)

GORICA-DOBERDOB - Na osnovnih, nižjih srednjih in višjih srednjih šolah

Šolarji že odstevajo dneve do konca pouka

»Mala matura« se začenja 15. junija, 22. junija prva pisna naloga za maturante vseh višešolskih smeri

Čez osem dni, 11. junija, se bo na vseh osnovnih, nižjih in višjih srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom v goriški pokrajini zaključil pouk. V teh dneh se kot po tekočem traktu vrstijo zaključne prireditve, 56 maturantov šestih slovenskih višešolskih smeri ter 87 tretješolcev slovenskih nižjih srednjih šol pa se že intenzivno pripravlja na zaključne izprite.

Prvi bodo na vrsti učenci tretjih razredov nižje srednje šole iz Doberdoba in nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice. »Mala matura« se bo začela 15. junija z nalogi iz slovenščine, nato pa bodo sledili še naloge iz italijanščine, test zavoda Invalsi, naloge iz angleščine, nemščine in matematike ter ustni del izpita. Predsednica komisije na šoli Trinko, kjer je 60 tretješolcev, bo ravnateljica Večstopenjske šole Doberdob Sonja Klanjšček, predsednica komisije na doberdobske nižje srednje šoli, kjer je tretješolcev 27, pa bo ravnateljica goriške večstopenjske šole Elizabeta Kovic. Še pred začetkom male mature bodo potekače ocenjevalne seje, prve ocene pa naj bi bile objavljene že dan po zaključku pouka. »12. junija bodo sindikati verjetno sklical stavko javnega sektorja zaradi proračunskega manevra Berlusconijeve vlade, skrutinji za tretješolce pa mora biti po zakonu vseeno opravljen,« je zagotovila Klanjščkova. Ravnateljici sta povedali, da bo letos sistem ocenjevanja na mali maturi nekoliko drugačen kot v prejšnjih letih, saj je ministrstvo uvedlo nekaj novosti. »Sistem ocenjevanja bo podoben tistem, ki ga uporabljaljo na višjih srednjih šolah, saj bodo po novem tretješolci prepričeni na malo maturu z neke vrste dodatno oceno, ki bo upoštevala učne uspehe v vseh treh letih šolanja. Končna ocena bo aritmetična sredina pisnih nalog, testa Invalsi, ustnega dela izpita in končne ocene, upoštevano pa bo tudi prizadevanje v vseh treh letih nižje srednje šole,« je povedala Kovičeva.

Na višjih srednjih šolah v Ulici Puccini v Gorici bodo končne ocene predvidoma objavili 16. junija. V torek, 22. junija, se bodo maturantje spopadli s prvo pisno nalogo iz slovenskega jezika, 23. junija bo sledila druga pisna nalog iz specifičnega predmeta, ki se razlikuje po učnih smereh. Deset dijakov klasičnega liceja Trubarčaka nalogi iz grščine, dvanaest dijakov družboslovne smeri liceja Grigorčič pa nalogi iz družbenih ved. Šest dijakov znan-

Pouk v šolah vseh stopenj se bo letos zaključil 11. juniju, do konca meseca pa bodo potekale didaktične dejavnosti v otroških vrtcih

BUMBACA

stveno-tehnološkega liceja Gregorčič bo pisalo nalog iz matematike, deset dijakov zavoda Cakar pa iz turistične tehnike. Gospodarsko poslovanje čaka enajst dijakov zavoda Zois, s sistemom pa se bo spopadlo sedem maturantov zavoda Vega. Dijaki bodo imeli 24. junija premor, nakar bo 25. junija na vrsti še tretja, večpredmetna naloga, ki jo bo komisija sestavila na podlagi čez leto predelanih vsebin. Z 28. junijem se bo začel še ustni del izpita. Kot je pred nedavnim povedala ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol Mihaela Pirih, bodo letos k izpitu pripuščeni le dijaki z vsemi pozitivnimi ocenami, vključno z vedenjem.

V prejšnjih dneh so objavili tudi imena članov maturantskih komisij. Maturante klasičnega liceja bodo ob notranjih članih ocenjevali Majda Artač, Valentina Busechian in Francesca Biancuzzi, dijake znanstveno-tehnološkega liceja pa Majda Artač, Francesco Biancuzzi in Jasna Merku. Predsednica bo Loredana Guštin. Na zavodu Cankar bodo zunanjji komisari Dušanka Gabrijelčič, Jadranka Svetina in Jana Veljak, na družboslovnem liceju pa Dušanka Gabrijelčič, Jadranka Svetina in Jana Veljak. Predsednica bo Milena Padovan. Na zavodu Vega bodo maturante ocenjevali Ester Sferco, Martina Grahonja

TRŽIČ Iz ljubezni je hotel sežgati kavarno

Kazenska ovadba zaradi povročitve škode je v torek zvečer doletela 31-letnega Tunizijca, ki je istega dne - morda iz ljubezni do natakarice - skušal zaneti požar v kavarni Bar Municipio pri tržiški občinski palaci. Moškega so prijavili karabinjerji tržiškega poveljstva, ki so v torek okrog 21. ure prejeli telefonski klic. Na pomoč so poklicali nekateri gostje lokal, ki deluje na vogalu med Trgom Unità d'Italia in Trgom Republike. Zdi se, da je 31-letni Tunizijec sedel pri mizici kavarne in pil pivo, nenačoma pa je po notranjih prostorih lokal razlil pločevinko bencina in skušal zaneti ogenj z vžigalnikom. Dejanje pa so mu preprečili nekateri gostje lokal, ki so moškega zaustavili in poklicali sile javnega reda. Na kraju so kmalu posredovali karabinjerji tržiškega poveljstva, ki ga vodi kapetan Sante Picchi. Karabinjerji so pomirili navzoče in zasegli pločevinko, ki jo je Tunizijec napolnil z bencinom. 31-letnik je povedal, da živi v Anconi, v Tržič pa je prišel, da bi našel službo.

Srečanje z Benvenutom

Ob izteku letošnje sezone prireja Kulturni dom iz Gorice javno srečanje s Silvinom Polettom, partizanom Benvenutom in častnim predsednikom mestne sekcije VZP-ANPI, ki bo v sredo, 9. junija, ob 18.30 v Kulturnem domu. Ob tej priložnosti bodo predstavili knjižico z naslovom »Gorizia al tempo della guerra - Memorie di Silvino Poletto - Partigiano Benvenuto«. V njej je goriški novinar Roberto Covaz objavil izčrpen pogovor s Polettom. Besede bo s petjem pospremila volkalna skupina Sraka iz Štandreža.

Asfaltirajo hitro cesto

Danes ob 6.30 bodo zaprli hitro cesto med Gradiščem in Gorico v smeri proti Sloveniji zaradi asfaltiranja krajšega odseka cestišča, ki se je udrlo. Hitro cesto naj bi ponovno odprli popoldne.

Bakreni odsev na Gradini

V sprejemnem centru Gradina v Dobrodobu bosta jutri ob 18.30 zadruga Rogos in ženska vokalna skupina Jezero odprli razstavo slik Nivee Mislei z naslovom »Bakreni odsev«.

Verske in etnične manjšine

V Ascolijski hiši v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Micheleja Casseseja o verskih in etničnih manjšinah med 17. in 19. stoletjem v severni Italiji z naslovom »Espulsione, assimilazione, tolleranza. Chiesa, Stati del Nord Italia e minoranze religiose ed etniche«.

Rebula in malvazija

V enogastronomskem krožku v grajskem naselju v Gorici bo v petek, 4. junija, ob 18. uri degustacija rebule in malvazije. Na voljo bodo vina podjetij Casa Conte Pian, Pie di mont, Fieg, Parascchos, Kante, Zidarich, Radikon, Le favole, Čotar, Mlečnik, Kristalvin, Nlažič, Brandulin, Sveti Martin, JNK in krminske zadružne kleti.

Mladinski center v Vrtojbi

V Šempetru so predstavniki občine in podjetja Final podpisali pogodbo za rekonstrukcijo in dozidavo mladinskega centra v Vrtojbi. Z deli bodo začeli še v tem tednu, zaključek predvidevajo konec septembra. V Vrtojbi bodo tako pridobili obnovljen kulturni dom, mladi pa prostore za druženje. Rekonstruirali bodo celotno sedanje dvorano kulturnega doma, za mlade pa bodo dozidali več kot 200 kv. metrov novih prostorov. Projekt je v celoti ocenjen na 600.000 evrov vrednosti, za polovico tega zneska je občina uspešno kandidirala na razpis za nepovratna sredstva iz evropskih skladov. (km)

Julija dela na štandreškem trgu

Obnova trga pred cerkvijo v Štandrežu se bo najverjetnejše začela julija. Gradbeno podjetje, ki bo izvedlo poseg, so tehnični uradni goriške občine na podlagi javne dražbe že izbrali aprila, do podpisa pogodbe pa zaenkrat še ni prišlo. »Zdaj so v teku še zadnja preverjanja. Menim, da bomo pogodbo podpisali v tekočem mesecu, julija pa naj bi se začela dela,« je povedal geometr goriške občine Marino Golob in dodal, da je bil med tem časom arhitekt Marco Peluffo imenovan za vodjo del. Gradbeno podjetje Adriacos iz Latisane bo imelo od podpisa pogodbe osem mesecev, da posseg zaključi. V prekvalifikacijo vaškega trga v Štandrežu bo goriška občina skupno vložila približno 600.000 evrov, ki jih je prejela od dežele FJK po posredovanju pokojnega deželnega svetnika SSK Mirka Špacapanja. Projekt predvideva obnovno in razširitev pločnikov, ki bodo iz bazalta, prostor pred cerkvijo pa bodo tlakovani s ploščami iz kraškega kamna, obnovno cestišča in razsvetljave ter preureditve parkirnih mest.

NOVA GORICA - GORICA - »Mladinski prostor ob meji«

Še nekaj dni za predloge

Na novogoriškem srečanju so se ogreli za uresničitev hostela za mlade, menze, športnih površin in za povezavo z univerzami

Tudi v Novi Gorici je v minulih dneh potekala predstavitev projekta »Mladinski prostor ob meji - Spazio Giovani alla Frontiera«, ki predvideva razpis evropskega idejnega natečaja za zbiranje predlogov za preureditev območja bivše bolnišnice v Ulici Vittorio Veneto v Gorici in načrtovanje mednarodnega večkulturnega centra, ki bo namenjen mladinskim in kulturnim dejavnostim skupnega čezmejnega območja.

V veliko dvorano novogoriške mestne hiše so bile k aktivnemu sodelovanju povabljene ustanove, organizacije in interesne skupine, ki poznajo značilnosti in potrebe lokalnega območja in lahko podajo predloge o vsebinah centra, ki bi jih lahko upoštevali pri pripravi dokončnega razpisa. Zbralo se je okoli 40 predstavnikov športnih in kulturnih društev, mladinskih klubov, občin in samostojnih kulturnih umetnikov. Ideje o bodočih vsebinah centra so bile po besedah Roberta Cenciča, svetovalca za šport na novogoriški mestni občini, zelo podobne tistim, ki so bile podane že na goriški predstavitvi pred nekaj dnevi. Prisotni so govorili o športnih površinah, delavnicali za otroke, menze, hostelu za mlade in povezavi z obstoječimi univerzami v goriškem

Območje bivše bolnišnice v Gorici BUMBACA

REDIPULJA - Svečanost z nizko udeležbo in polemičnim zaključkom

»Podtajnik zamenjal 2. junij s 4. novembrom«

V Tržiču poimenovali park po poveljniku partizanske brigade Garibaldi Natisone Mariu Fantiniju

Bacicchi se klanja spominu partizanskega poveljnika Fantinija v Tržiču (levo); vladni podtajnik Vegas med pregledom častne straže na kostnici v Redipulji (desno)

ALTRAN

Pred kostnicico v Redipulji je včeraj potekala osrednja svečanost ob 2. juniju, praznik republike. Udeležba je bilo zelo nizka, saj je bilo prisotnih nekaj desetin ljudi, veliko več pa je bilo vojakov in osebja, ki je skrbelo za ceremonial in za varnost.

Osrednjij govornik je bil podtajnik na finančnem ministerstvu Giuseppe Vegas, njegov kratki govor pa je sprožil kritični komentar senatorja Carla Pegorera in poslance Ivana Strizzola. Predstavnika Demokratske stranke sta opozorila, da je podtajnik med svojim nagonom hvalil italijansko vojsko in njeno vlogo v mirovnih misijah, niti besedice pa ni črnil o odpornosti, ki je omogočilo vzpostavitev demokratične republike ureditve. »Podtajnik je očitno zamenjal 2. junij s 4. novembrom, ko praznujemo dan vojaških sil,« je dejal Pegorer. Vegas je med drugim poučaril, da se klanja spominu italijanskih vojakov, ki so med prvo svetovno vojno umrli za obrambo svoje domovine. Prisotni upraviteli so seveda opazili, da je bila udeležba na svečanosti skrajno nizka. Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta je s tem v zvezi dejal, da bi bilo treba v Redipulju privabiti šole, ob predstavniku vlade pa bi lahko spregovoril tudi dijak ene izmed goriških šol, tako da bi bila svečanost privlačnejša tudi za mlade.

Veliko bolj občutena je bila včerajšnja svečanost v Tržiču, med katero so po poveljniku partizanske brigade Garibaldi Natisone Mariu Fantiniju Sasso poimenovali park v Ulici Garibaldija. Ob udeležbi predsednika pokrajine Gherghette, župana Gianfranca Pizzolitta, občinskega odbornika iz Dobrodobe Daniela Jarca, predstnikov raznih občinskih uprav iz Laškega in zveze VZPI-ANPI je spregovoril bivši senator Silvano Bacicchi, ki je spomnil, da italijanska republika temelji na delu in demokratičnih vrednotah, za katere so se borili partizani. Mario Fantini Sasso je prevezel poveljstvo brigade Garibaldi Natisone avgusta 1944, potem pa jo je

vodil skozi boje po Beneški Sloveniji, Trnovskem gozdu in drugih krajih Slovenije. Po vojni so Fantinija preganjali zaradi njegove politične aktivnosti, eno leto in pol je presezel v zaporu, ker so v njem iskali krivca za pogoj pri Porčinu. Sodišče ga je oprostilo vseh obtožb, nato je bil več let predsednik pokrajinskega odbora zveze VZPI-ANPI.

Pod večer je obeleževanje dneva republike potekalo še na goriškem Travniku in prefekturi s podelitevjo odlikovanj.

GORIŠKA BRDA - 35 milijonov evrov vreden projekt

Terme, optimizem občine

Z novim avstrijskim partnerjem podpisali pismo o nameri - Čezmejni projekt v navezi z italijansko družbo Enea za pridobitev denarja za vrtino

Simulacija bodočega objekta Term Brda

FOTO K.M.

Projekt izgradnje term v Goriških Brdih se je le nekoliko zamaknil, pojasnjujejo na tamkajšnji občini potem, ko je od njega odstopil prvi avstrijski partner PORR in ko so pismo o nameri za terme že podpisali z novim, prav tako avstrijskim partnerjem. Odstopu prvega partnerja je v veliki meri botrovala gospodarska kriza, saj se je PORR z investicijami popolnoma umaknil iz Balkana, deloma pa Brici krivdo pripisujejo tudi dejstvu, da tudi njihova občina, takoj kot večina občin v Sloveniji, še nima sprejetega Občinskega prostorskega načrta. To pa pomeni, da je zemljišče, na katerem bi morale nastati terme, še vedno opredeljeno kot kmetijsko. Vendar so na občini glede rešitve tega vprašanja, po zadnjih smernicah, ki so jih pridobili z ministrstva za kmetijstvo, optimistični. Celoten projekt v vrednosti 35 milijonov evrov bi bil za Brda pomemben tudi zaradi stotih novih delovnih mest.

V okviru izgradnje Term Brda gre za dva projekta: prvi predvideva izdelavo vrtine, s katero nameravajo priti do tople vode v dolini potoka Oblanč, drugi pa izgradnjo hotela in termalnega dela med Fojano in Medano. Za vrtino bo treba zagotoviti dober milijon evrov sredstev. Del ga nameravajo pridobiti iz evropskih skladov, del, ki bi pokril izdelavo dovodnih cevi tople vode do vrtine, pa

skušajo dobiti od države. V ta namen so predstavniki občine Brda pred kratkim obiskali direktorat za energetiko na ministerstvu za gospodarstvo. S termalno vodo, ki jo želijo sicer uporabiti v termah, nameravajo namreč ogrevati tudi dnevne ustanove na Dobrovem. Rezultat razgovora na ministerstvu je, da je v razpisu, ki predvideva sofinanciranje daljninskega ogrevanja na lesno biomaso, dodana tudi možnost financiranja ogrevanja s pomočjo geotermalne vode. Tako imajo Brici možnost pridobitve sredstev za dovodne cevi za toplo vodo. »Skupaj z agencijo Golea (Goriška lokalna energetska agencija) pa se preko agencije Enea iz Rima dogovarjam, da bi skupaj z Italijani naredili čezmejni projekt, v okviru katerega bi dobili sredstva za vrtino. Sestanek z italijanskimi partnerji imamo v prihodnjih dneh,« pojasnjuje direktor briške občinske uprave, Andrej Markovič.

Novi avstrijski partner je že najel projektanta, ki intenzivno dela na projektirjanju hotela. Ta bo v bistvu tak, kot je bil predviden že v prvem dogovarjanju, spremenil se bo le v podrobnostih, tako da bo upošteval spremembe na zakonodajnem področju in v novem občinskem prostorskem planu. O tem, kdaj bodo terme zgrajene, pa je še preuranjeno govoriti. (km)

NOVA GORICA - Solkanski center odličnosti

Lov na novo lokacijo

Iščejo 10.000 kv. metrov površin za nadaljnjo rast - V okviru centra deluje pet laboratorijev z 59 zaposlenimi

Rok Uršič (levo) in minister Gregor Golobič med obiskom v Solkanu

FOTO K.M.

Slovenski minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič je v okviru obiskov centrov odličnosti včeraj obiskal Center odličnosti za biosenzoriko, instrumentacijo in procesno kontrolo (CO BIK) v Solkanu pri Novi Gorici. Solkanski center je edini od osmih tovrstnih centrov v Sloveniji, ki nima sedeža v Ljubljani, želi pa se izoblikovati v visoko prepoznavno institucijo, ki bo vzpostavljena lokalno, na Goriškem. Prav v tem prostoru iščejo bodočo lokacijo, kjer bi imeli na voljo 10.000 kvadratnih me-

trov površin za nadaljnjo rast centra, zato »odpirajo lov« na najatraktivnejšo lokacijo, pri tem pa seveda računajo na podporo lokalne skupnosti. Kot še pojasnjuje Rok Uršič, predsednik sveta zavoda CO BIK in obenem direktor podjetja Instrumentation Technologies, glede lokacije trenutno poteka več razgovorov, več o tem pa sedaj ne more razkriti. Njihov cilj je, da bi na eni lokaciji združili ključne akterje - podjetja, sedež centra, spin off podjetja in znanstveni MBA program.

V okviru solkanskega centra odli-

čnosti deluje pet laboratorijev z 59 zaposlenimi, njegovi ustanovitelji pa so štiri institucije znanja - Ekonomski fakulteta, Nacionalni inštitut za biologijo, Fakulteta za elektrotehniko in Institut Jožef Stefan - ter štiri visokotehnološka podjetja, in sicer Instrumentation Technologies, Biaseparations, Systec in Cosylab. »Za centre odličnosti smo lani izvedli razpis v višini 85 milijonov evrov, od tega je 85 odstotkov evropskega denarja, preostali del sredstev je kritih iz državnega proračuna. Pogoj za vsak center je bil, da vključuje tako podjetja kot institucije znanja, vsi pa so že začeli z delom,« pojasnjuje minister Golobič.

Raziskovalni centri odličnosti povezujejo vrhunske raziskovalne skupine iz akademske sfere in gospodarstva, ki so na ožjih, specializiranih področjih sposobne preboja v evropskem in svetovnem merilu in skupaj s prodornimi slovenskimi podjetji lahko zagotovijo vodilno mesto Slovenije v tehnoško-razvojnih nišah. (km)

Posrečena pobuda je bila tudi dražba v Raštelu

BUMBACI

Prava množica na tržnici

Pohištvo, slike, fotografije, nakit in knjige, pa tudi neobičajni predmeti, kot so vojaške čelade in uniforme, so včeraj pravili v goriško mestno središče množico obiskovalcev. Združenje Nuovo lavoro je priredilo zanimivo tržnico, s katero je na dan republike pozivila Trg Cavour, Raštel, Ulico Marconi, Ulico Monache in Trg Sv. Antona v Gorici.

Na povabilo se je odzvalo kakih štirideset kramarjev iz cele dežele in tudi iz

drugih krajev, ki so bili s prodajo dokaj zadovoljni. »Predvsem v dopoldanskih urah je bilo obiskovalcev veliko. Žal se je kasneje vreme poslabšalo, kljub temu pa je sredi stojnic krožilo kar nekaj ljudi,« je povedal kramar iz Trsta. Vzdolje so pestri predstavniki združenj Amici di Borgo Castello in Arma antica v srednjeveških oblačilih, prava atrakcija pa je bila dražba, na kateri so prodajali najrazličnejše predmete, iz cigaretnih do pisalnih strojev. Priložnost so izkoristili tudi trgovci, ki so prazničnemu dnevu navkljub odprli trgovine.

TRŽIČ - Priseljenci

Zaradi krize tujci odhajajo

Število njihovih družin upada

Zaradi gospodarske krize se niža število priseljencev, ki bivajo v tržički občini. Po mnogih letih je bilo namreč v zadnjih mesecih število tujcev, ki so zapustili Tržič, višje od števila priseljencev, ki so si uredili dom in bivališče v mestu ladješčini. Na podlagi podatkov mestnih redarjev je konec decembra v Tržiču bilo 3.486 tujcev, konec aprila pa jih je bilo 3.485. Število tujcev se je znižalo za zgolj eno enoto, vendar je ta podatek pomemljiv, ker se je v zadnjih letih prisotnost priseljencev iz meseca v mesec vedno krepila. Po mnenju tržičkih upraviteljev se je število tujcev znizalo zaradi gospodarske krize, saj je tudi v Tržiču veliko težje najti zaposlitev, kot je bilo pred nekaj leti.

Mestni redarji opozarjajo, da je upadelo tudi število družin priseljencev; decembra leta 2008 jih je bilo 660, aprila lanskega leta 671, zdaj pa jih je 616. »Družine številnih priseljencev so se vrnile v svoje domovine, vedno manj družinskih članov pa prihaja k nam, da bi pridružili svojim sorodnikom, ki so pri nas zaposleni,« pojasnjuje polovnik mestne police Odorico Ciot in poudarja, da se je trend priseljevanje spremenil predvsem za Bangladešcev.

GORICA - V galeriji Kulturnega doma odprli razstavo likovnih del Colina Deana

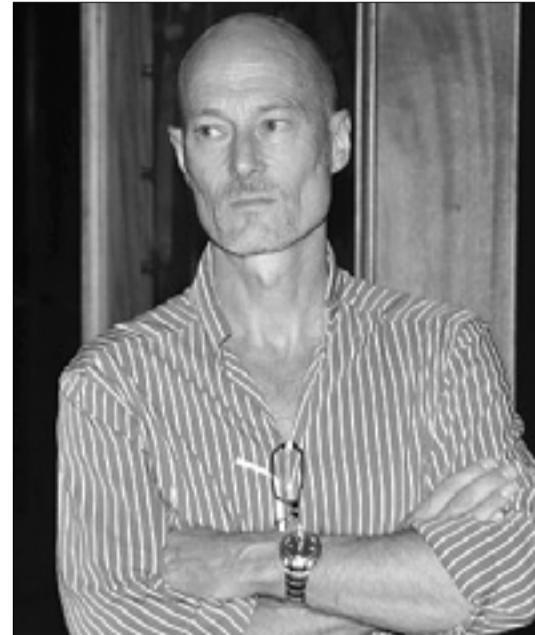
Ni več le profesor angleščine

Pred dvanajstimi leti se je iz Plymoutha preselil v Gorico - »Človek živahnega duha, saj je neprestano v iskanju novih idej«

Udeleženci
odprtja (levo);
Colin Dean (desno)

BUMBACA

Poznali so ga kot profesorja angleščine, odslej pa vedo, da se v njem skriva tudi umetniška žilica. V galeriji goriškega Kulturnega doma so v torek ob udeležbi lepe množice ljudi odprli razstavo del angleškega likovnika Colina Deana, ki je sicer doma iz Plymoutha, pred dvanajstimi leti pa se je preselil v Gorico, kjer živi in dela.

Po uvodnem pozdravu ravnatelja Kulturnega doma Igorja Komela, ki je opozoril, da se v domovi galeriji prvič predstavlja angleški umetnik, je o Colingu Deanu spregovorila Marisa Pelesson. Po njenih besedah je angleški slikar nedvomno človek živahnega duha, saj je ne-

prestano v iskanju novih idej, kar je lepo zaznati tudi iz razstavljenih del.

Likovni kritik Alessandro Fontanini iz Vidma je v nadaljevanju povedal, da Deana zaznamuje večplastna osebnost. »Umetnik že od samega začetka eksperimentira nove izrazne tehnike in svoj talent izraža tako z uporabo figurativne kot abstraktne simbolike, ki je sad redefinicije prostornin,« je poudaril Fontanini, nato pa je uradni del odprtja zaključil likovni kritik in novinar Jurij Paljk. Deana je povalhal zaradi svežine, ki jo razstava ponuja obiskovalcem, opozoril pa je obenem na fantazi-

jo in ironijo, ki sta močno značilni za umetnikova dela.

Razstavo del Colina Deana, ki zaključuje letosno bogato razstavno sezono v domovi galeriji, prirejajo Kulturni dom, Slovik in kulturna zadružna Maja pod pokroviteljstvom družbe Mark iz Gorice. Razstava bo odprta do 21. junija; ogledati si jo je mogoče ob delavnikih med 10. in 13. uro ter med 16. in 18. uro, v večernih urah pa med prireditvami.

Glasbeno srečanje v Tumovi dvorani KB centra

GORICA - Na pobudo Glasbene matice Shod glasbenih šol za skupno rast gojencev

Z goriškimi glasbeniki so nastopili sovraštniki iz Nove Gorice in Škofje Loke

V Tumovi dvorani KB centra je sredi minulega tedna goriška Glasbena matica gostila učence in učitelje glasbenih šol iz Nove Gorice in Škofje Loke. Dogodek je bil za sodelujoče šole posebnega pomena, saj je omogočil prikaz najboljih dosegov učencev in tudi primerjavo strokovnih prizadevanj učiteljev.

Glasbeni spored je oblikovalo trinajst učencev, večinoma violončelistov, iz razredov profesorice Andrejke Možina in Vesne Zuppin (Glasbena matica), Mojce Bizjak in Petre Vodopivec (GŠ Nova Gorica) ter Špelle Kermelj (Škofja Loka). Glasbeno matico so uspešno zastopali pianist Cristian Visintin, violončelist Jurij Lavrenčič in trio, ki so

ga sestavljali violinist Philip Müller, violončelist Jurij Lavrenčič in pianist Ivan Antonutti. Ansambel z vsemi udeleženci srečanja je ob zaključku nastopa poklonil številni publiki skladbo, ki je za to priložnost pripravila organizatorke večer Andrejka Možina. Prisotne je pozdravila tudi predsednica Glasbene matice Nataša Paulin in poučila, da so srečanja med glasbenimi šolami tudi pomemben trenutek soočanja metod dela in izbire vsebin, ne nazadnje pa tudi trenutek zbirjanja otrok, ki živijo v različnih okoljih in ki imajo različne spodbude, a jih povezuje ljubezen do glasbe. Te pobe dobrodoše tudi, ker udejanjajo idejo skupnega kulturnega prostora, je še dejala Paulinova.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Saw VI«.

Dvorana 4: 17.15 - 19.45 - 22.15 »La regina dei castelli di carta«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.10 - 22.00 »La nostra vita«.

Razstave

V GALERIJI DOM KRAJANOV v Vipavskem križu bo v petek, 4. junija, ob 19.30 odprtje razstave likovnih del (akvareli in olja) Bože Bucik in Silve Stantič Prinčič z naslovom Hodil po zemlji sem naši; na ogled bo do 30. junija, informacije in predhodne navaje pri Ivi Bandelj, Vipavski križ 65, tel. 00386-31481187 in tel. 00386-3647914.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA bo Roberto Kusterle razstavljal svoje fotografije. Odprtje razstave bo v petek, 4. junija, ob 20. uri, umetnika bo predstavil Fulvio Dell'Agnese; na ogled bo do 24. junija od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro ter med 15. in 19. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

AŠKD KREMENJAK vabi na odprtje razstave Naši umetniki v soboto, 5. junija, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah. Razstavlja Anica Pahor, Eda Miklus, Sabina Milanič, Viljem Ferletti, Igor Croselli, Robert Ocretti, Marjo Croselli, Mario Sossi, Valter Stančič.

Koncerti

V KULTURNEM CENTRU MOSTOVNA (www.mostovna.com) bo v petek, 4. junija, ob 22.15 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Draquila - L'Italia che trema«.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 -

22.30 »Sex and the City«.

Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10

»Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Draquila - L'Italia che trema«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 -

22.10 »Sex and the City 2«.

Dvorana 2: 17.45 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«; 20.30 »Robin Hood«.

Obvestila

KNJIŽNICA D. FEIGLA, GORICA IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, TRST sodeluje pri pobudi Primorci beremo 2010, ki bo potekala od 9. junija do 25. novembra; informacije o projektu dobite v obeh knjižnicah.

AŠKD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 3. do 11. leta starosti med 14. in 18. ter med

NOVA GORICA Uprava Hita: »SIDS zavaja javnost«

»Odločno zanikam trditev Iztoča Černigoja, da je uprava predlagala sindikatu SIDS podpis sporazuma za en mesec. To namreč v ničemer ne bi reševalo problema in tudi ni v skladu z dogovori z ostalima dvema sindikatoma. O tem navsezadnje jasno priča tudi zvočni posnetek celotnega ponedeljkovega sestanka,« je Uroš Kravos, vodja pogajalske skupine Hitove uprave, včeraj komentiral to, kar je sindikat povedal po ustaviti pogajanje glede znižanja plač zaposlenim v igralniškem delu Hita.

Uprava je v torek izvršni odbor SIDS-a še enkrat pozvala, naj njen predlog vzame skrajno resno in odgovorno po vseh zaposlenih v podjetju ter odgovorne v sindikatu pozvala k modrosti, »ki bi lahko rešila precejšnje število delovnih mest«. Po neuspešnih ponedeljkovih pogajanjih so namreč napovedali, da nameravajo ukiniti dodatnih 200 do 250 delovnih mest; število zaposlenih bi bilo do konca leta takoj manjše kar za 400 ljudi. Ponovno pozdravijo se, da je predlog znižanja plač socialno naravn ter da skuša ublažiti vse anomalije trenutnega plačnega sistema, ki je bil narejen za »dobre zlate čase, ki jih ni več«. (km)

(Sandro) v večernih urah, tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na ingrid@bensa.eu, tel. 333-4056800 (Alia) ali na inforgos@gmail.com (za Gradino).

OBČINA DOBERDOB razpisuje javni natečaj za dodeljevanje dodatnih prispevkov najemnikom za plačevanje najemnin in osebam, ki dajo na razpolago prej nenašeta stanovanja v lasti. Rok za predložitev prošenj zapade ob 12. uri 18. junija. Pojasnila, prepis razpisa in predvideni obrazci so na razpolago na doberdobskem županstvu, Rimski ulica 30, od ponedeljka do petka med 8. in 10. uro in ob ponedeljkih tudi med 14.30 in 16. uro ter na spletni strani www.doberdob.it.

Prireditve

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 3. junija, ob 18. uri Matteo Nucci predstavljal svojo knjigo »Sono comuni le cose degli amici«.

AŠKD KREMENJAK IZ JAMELJ prireja zaključni nastop v soboto, 5. junija, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah. Sodelovali bodo otroški pevski zbor Kremenjak, otroška srednja in mladinska plesna skupina Kremenjak, društveni harmonikaši, otroški pevski zbor Kulturnega doma iz Sovodenj in mladinska mešana pevski skupina Gorica.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v torek, 6. junija, ob 17.30 predstavitev antologije »Altra anima di Trieste«. Z urednico Marijo Pirjevec se bo pogovarjal Sergio Tavano.

ZSKD vabi v ponedeljek, 7. junija, ob 19. uri v Kulturni dom v Gorici na prireditve Naj otroci - pregled otroške ustvarjalnosti.

Osmice

PRI CIRILI v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Catullo Giannattasio iz kapele glavnega pokopališča v cerkev Srca Jezusovega, sledila bo upeljitev.

DANES V GRADIŠČU: 11.00, Giuseppe Podvrsek (iz goriške splošne bolnišnice) cerkvji Sv. Duha in na pokopališču.

DANES V MEDEI: 10.30, Gastone Godeas (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

NISSAN - Ohranja vodilno vlogo med pick upi v Evropi

Nova pathfinder in navara z manjšimi spremembami

Z navaro nov trilitrski šestvaljnik, za pathfinderja pa posodobljen 2,5-litrski turbodizel

Nissanova navara, ki je najbrž najbolj prodajan pick up na italijanskem in sploh evropskem tržišču, je pred kratkim doživel nekaj obrobnih estetskih sprememb, največja novost pa se skriva pod pokrovom motorja, kjer sedaj leži 3-litrski turbodizel V6, ki zmore kar 236 KM. Navara bi morala biti delovno vozilo, vendar je, spričo bogata oprema in luksuzne notranjosti, brzko ne prej namenjena prostemu času, kot prevažanju malte ali delovnega orodja. Istočasno z navaro so predstavili tudi novo različico velikega teranca pathfinder: oba izhajata iz skupne zasnove, vendar ima pathfinder, ki smo ga vozili na pirenejskih gorskih cestah v bližini mesteca Puigcerda, posodobljen 2,5-litrski motor, z večjimi zmogljivostmi, manjšo porabo in sprejemljivejšimi izpusti, a kljub temu je vožnja s pathfinderjem bila nekako razočarana, saj kljub opevanim novostim, „stezosledec“ po našem mnenju ni kos svojemu predhodniku.

Obe vozilih imata višjo raven pasivne varnosti. Med nove elemente opreme sodijo, poleg ostalih elementov, tudi posebej dovršen navigacijski sistem Nissan Connect Premium z zaslonom na dotik, prestižni avdio sistem znamke Bose in kamera na zadnjem delu. Dovršena notranjost in številni oblikovni popravki zunanjosti pa zagotavljajo navari in pathfinderju tisto tradicionalno ostro ter posebej vpadljivo podobo.

Vožnja s pathfinderjem po 60-kilometrski neASFaltirani trasi, kjer je bilo nekaj še kar zahtevnih delov (n.pr. prehod skozi približno 40 cm globok

potok), je bila še kar zanimiva, „stezosledec“ se je znašel v manjših težavah le na nekaterih ostrih ovinkih, kjer mu je zmanjkalo sape in je bilo treba pretikati. Sicer pa se znajde bolj na makadamu kot na asfaltu.

Navare pa na brezpotju na žalost nismo mogli preizkusiti. Pot iz Puigcerde do barcelonskega letališča je sicer predvidevala tudi vožnjo po takem terenu, pot do njega pa je bila speljana po tunelu, v katerem je prišlo do hujše avtomobilske nesreče, zaradi česar so ga zaprli. Sledilo je mučno iskanje alternativne poti do barcelonskega letališča (v avtu namreč ni bilo nobenega zemljevida, navigacijski sistem pa je bil tako nastavljen, da bi nas vedno pripeljal

do zaprtrega tunela. Na letališče smo sicer prišli, naše letalo pa je med tem časom že odletelo. A na 200 km dolgi vož-

nji smo lahko ugotovili, da je trilitrski V6 za navaro pravi motor, saj nam je marsikatero zadoščenje.

SVETOVNO PRVENSTVO - Uradni partner FIFA

Kiina vozila na razpolago za potrebe nogometnika

Več kot 200 avtomobilov KIA bo med mesec dni trajajočim nogometnim svetovnim prvenstvom v Južni Afriki zagotavljalo udoben, varen in nemoten prevoz vseh udeležencev.

Kia Motors je nedavno na johannesburškem mestnem stadionu organizatorjem nogometnega svetovnega prvenstva slavnostno izročila floto svojih več kot 200 vozil, ki bodo uradnim osebam, delegatom, reprezentancam in uglednim gostom iz celega sveta zagotavljali udoben, varen in nemoten prevoz.

Kia je kot uradni partner Fife njihovemu organizacijskemu odboru dobavila 207 vozil iz svoje pestre modelne palete (novi sorento SUV, urbani križanec soul, veliki enoprostorec carnival). Za potrebe reprezentanc je Kia zagotovila še avtobuse, s katerimi bodo opravili kar 840 »avtobusnih dni« po vsej Južni Afriki.

Poleg svojih vozil bo Kia organizatorjem dala na razpolago tudi tehnično podporo, ki bo med prvenstvom ponujala 24-urno pomoč na cesti v primeru kakršnihkoli težav. Poslovna skupina Hyun-

dai-Kia Automotive Group, sicer 4. največja na svetu, je z evropsko nogometno zvezo UEFA in svetovnim nogometnim združenjem FIFA podpisala dolgoročno strateško sponzorstvo (vključno z evropskim prvenstvom leta 2016 in svetovnim leta 2014).

NOVOST - BMW serija 3

Trojka modelnega leta 2010 je okolju prijaznejša

Beemvejeva trojka, modelno leto 2010, je doživel nekaj, rekli bi obrobnih, estetskih sprememb, nekaj več sprememb pa je v notranjosti in pri motorjih. Za trojko je odslej na voljo več motorjev, pri nekaterih različicah so ponudbo razširili navzdol: kupe in kabriolet, denimo, sta na voljo tudi kot 318i (2,0, 105 kilovatov, 210 kilometrov na uro). V vseh štirih karoserijah so lahko tudi motorji za prenovljenega 320d (dodatnih pet kilovatov, skupaj 135) ter novega 325d (3,0, 150 kilovatov).

Touring je zdaj, tako kot doslej le limuzina, opremljen z 'osnovnim' dizlom 316d (2,0, 85 kilovatov), limuzina in touring pa imata z večjima štirivaljnimi dizloma (318d in 320d) več navora in moči.

Trojke imajo sedaj tudi izboljšan sistem ConnectedDrive: popoln dostop do interneta, izboljšano povezavo z mobilnim telefonom (vključno s prenosom sporočil SMS na zaslon), pretakanje

posebnih poti za navigacijo, izboljšano funkcijo klica v sili ter prenos po telefonu (v za to namenjen servisni center) zahtevanih informacij (hoteli, črpalki itd.) neposredno v navigacijski sistem. Različni modeli telefonov bodo zdaj lažje povezljivi s sistemom iDrive, saj bo potrebno programsko opremo treba le prepisati s spleta in ga s pomočjo ključa USB namestiti v avtomobil.

Obljubljajo tudi nemoteno poslušanje glasbe s telefona s pomočjo sistema Bluetooth na avdiosistemu avtomobila, in če to ni dovolj, se lahko ob pomoči nekaterih že naštetih funkcij med predvajanjem na zaslunu pojavi tudi ovitek poslušanega glasbenega albuma.

Z uvedbo EfficientDynamicsa prek celotne ponudbe serije 3 se športnosti pridružila tudi čistost. Serija 3 je vzporedno s športnostjo pridobila tudi udobje.

Načelno mišljena predvsem za nekatere trge (nemški, britanski, italijanski in španski) je ta različica znotraj učinkovitega EfficientDynamicsa še posebej rekordna: ob dvolitrskem turbodizlu z

mogočjo 120 kilovatov (163 KM) se ta limuzina serije 3 pohvali z odlično porabo – le 4,1 litra goriva v mešanem ciklu.

Pri tem na kilometr spusti le 109 gramov ogljikovega dioksida, to skromnost pa izza volana odlično skriva, saj se tudi s tem motorjem trojka izkaže z odličnim navorom in zato z dinamično vožnjo. Da bi dosegli tak rezultat, so narahlo popravili aerodinamiko (količnik upora znaša 0,26), vgradili gume z manjšim kotalnim uporom, podaljšali prestavno razmerje diferenciala ter še izboljšali motor.

Največja moč je na voljo med 3.250 ter 4.200 vrtljaji v minutu, največji navor 380 Nm pa med 1.900 in 2.750 vrtljaji v minutu. Ker motor deluje pri precej nižjih vrtljajih, so izdelali poseben dvomazni vztrajnik, ki ima dodane štiri nihajne uteži za mirnejši tek. Ne glede na vse našteto pa se takoj trojka izkaže tudi z zmogljivostmi: do 100 kilometrov na uro pospeši v osmih sekundah, doseže pa največ 228 kilometrov na uro. Vsi ti tehnični dosežki so na voljo za enako ceno kot 'klasičen' 320d, ki sicer streže s 181 KM največje moči.

»Začutil sem velik potencial Tesline tehnologije in bil ocaren nad zavzetostjo pri proizvodnji«, je izjavil predsednik Toyote, Akio Toyoda. »S pomočjo tega partnerstva s Tesla Motors, se bi Toyota rada učila raziskovalnega duha, hitrih odločitev in fleksibilnosti kakršno izkazuje Tesla Motors. Pred desetletji se je tudi Toyota rodila podobno kot Tesla in želet bi, da se delavci spomnijo takratnega delovnega duha.«

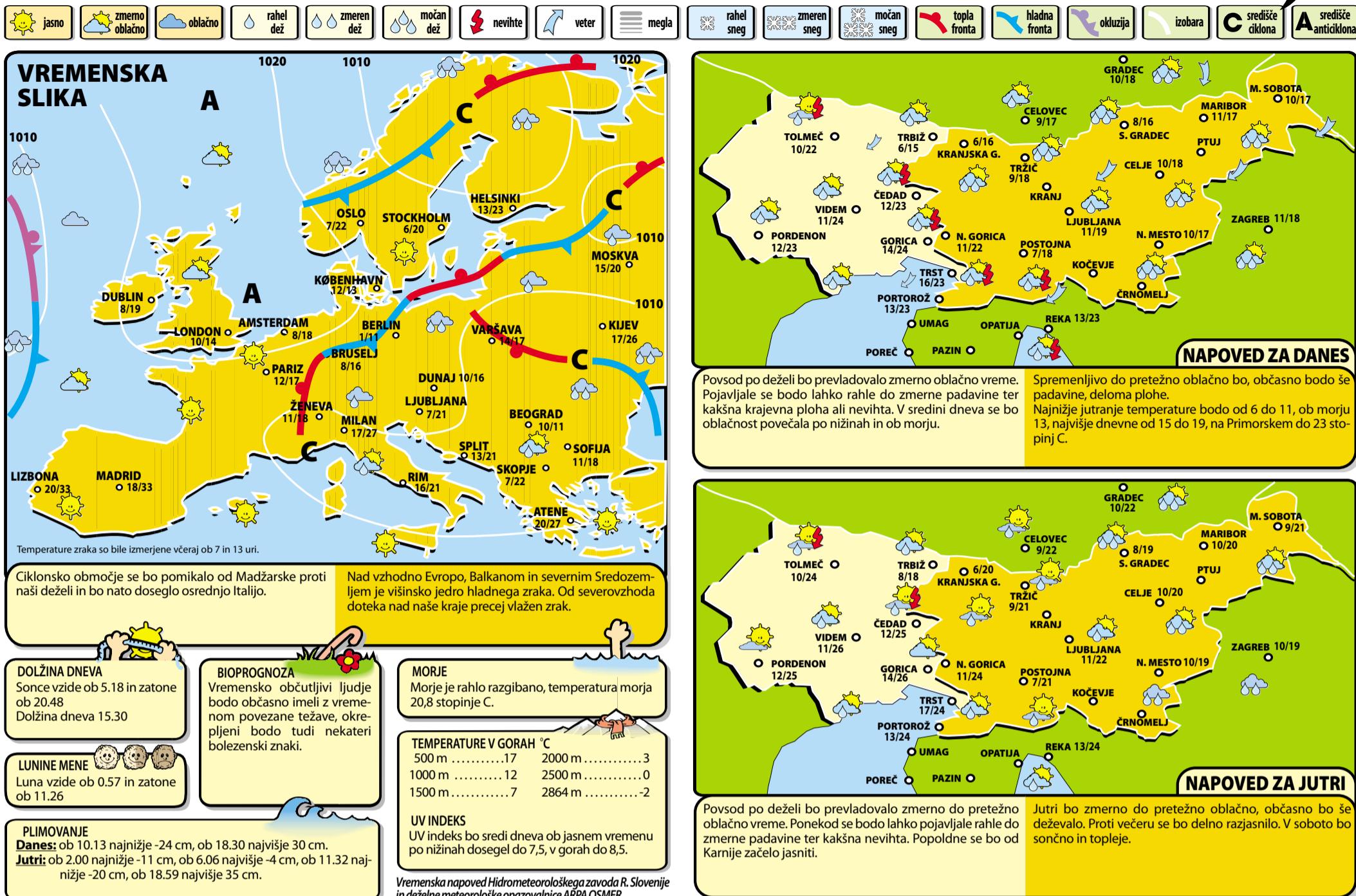
»Toyota je podjetje, katerega vrednote so inovacije, kakovost in zavezanost k okolju prijazni mobilnosti. Zato nam je v čast in v podporo, da se je Toyota odločila vložiti v sodelovanje s Tesla Motors«, je izjavil soustanovitelj in izvršni di-

VOLVO

Nov filter za tiste s senenim nahodom

Volvo si od nekdaj prizadeva, da bi izdelala okolju čim bolj prijaznejši avtomobil. Sedaj je patentiral nov filter, ki očisti zrak v kabini in oddstrani delce, ki povzročajo alergije. Taka vožnja omogoči lažje dihanje tistim, ki tripijo za senenim nahodom. Filter je na voljo starejšim in novim volvom. Raziskovalci pri Volvu sedaj razvijajo filter, ki bi preprečil vstop v kabino tudi najmanjšim delcem. Poleg filtra za cvetni prah bo Volvo v boju proti senenemu nahodu v vozila vključil tudi avtomatski sistem Air Quality (AQS) in Clean Zone Interior Package (CZIP). AQS je sestavljen iz filtra, ki lovi trde delce, in aktivnega ogljikovega filtra, ki odstranjuje delce, kot so cvetni prah. CZIP pa ponuja notranjost z materiali, ki preprečujejo zbiranje prahu, vsebuje pa tudi prezračevalni sistem na daljinsko upravljanje, ki samodejno osveži in prezrači notranjost avtomobila, takoj ko se avto odklene.

VESOLJE - Trije astronauti z ISS znova na Zemlji

V stepi v Kazahstanu včeraj uspešno pristala ruska vesoljska kapsula Sojuz

Ruska kapsula Sojuz s tremi kozmonavti ob dotiku zemlje

ANSA

MOSKVA - V stepi v Kazahstanu je včeraj uspešno pristala ruska vesoljska kapsula Sojuz, na krovu katere so bili ruski kozmonavt Oleg Kotov ter japonski in ameriški astronaut Soiči Noguci in Timothy Creamer. Trojica se je na Zemljo vrnila, potem ko je pet mesecev in pol preživelna na Mednarodni vesoljski postaji (ISS).

Vodja ruske vesoljske agencije Anatolij Perminov je sporočil, da je bil pristanek zelo uspešen in da se vsi trije vesoljci počutijo odlično. "Kot vidite, že jedo jabolko," je dal, pri čemer je imel v mislih televizijske posnetke z Nogučijem, na katerem Japonec že več jabolko, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Trojica je v vesolje poletela decembra, na ISS, ki se nahaja 350 kilometrov nad Zemljo, pa so nudili podporo trem misijam raketoplanov in dokončali dela na ameriškem raziskovalnem laboratoriju. Na ISS sedaj delata ruska kozmonavta Aleksander Skvorcov in Mihail Kornijenko ter ameriška astronautka Tracy Caldwell Dyson.

Iz ruskega raketnega izstrelitelja Bajkonur pa bo do 16. junija izstrelili novo kapsulo Sojuz, ki bo proti ISS ponesla ameriška inženirja Douga Wheelocka in Shannon Walker ter Rusa Fjodorja Jurčičina, navaja nemška tiskovna agencija dpa. (STA)

Preiskava tatvin virtualnega pohištva

HELSINKI - Virtualni svet se z realnim čedalje bolj uspešno kosa na vseh področjih. Finska policija tako v zadnjih dneh preiskuje vse pogostešji pojav kraje virtualnega pohištva na socialnem omrežju, priljubljenem med najstniki. Možje postave ob tem opozarjajo, da imajo virtualne tatvine za tatove lahko povsem realne posledice. V zadnjih dneh je bila iz priljubljenega virtualnega hotela Haboo ukrašena večja količina virtualne lastnine. Haboo Hotel je sicer socialno omrežje, kjer uporabniki lahko ustvarijo lik po lastnih željah, z njegovim pomočjo pa se lahko nato virtualno družijo s prijatelji, z njimi popivajo, skrbijo za virtualne živali in si za primerno plačilo z virtualnim pohištvom opremijo tudi lastno virtualno sobo oz. stanovanje. A ker se podobno kot v realnem tudi v virtualnem svetu ne cedita le med in mleko, so se v Haboo Hotel že prikradli tatovi. Spletni tatovi uporabljajo ponarejene spletne strani, s pomočjo katerih pridobivajo uporabniška imena in gesla uporabnikov. S temi se nato prijavijo v Haboo Hotel in iz virtualnih domov odnašajo pohištvu in drugo lastnino, je sporočila finska policija. Policia je v okviru preiskave v petih finskih mestih zasegla več osebnih računalnikov in zaslišala več posameznikov. Kljub temu, da je škodo, ki jo povzročajo virtualni tatovi, v tem primeru težko definirati, pa policia opozarja, da je škoda za nekatere uporabnike socialnega omrežja lahko izjemna, ne glede na to, da gre le za virtualni svet. (STA)

ZDA - Po 40 letih zakona

Al in Tipper Gore sporazumno narazen

Al in Tipper Gore na arhivskem posnetku

ANSA

NEW YORK - Nekdanji podpredsednik ZDA Al Gore in soproga Tipper, s katero imata štiri otroke, sta se po 40 letih zakona odločila, da bo sta šla vsak svojo pot. Odločitev naj bi bila obojestranska, do nje sta prisla sčasoma, posredi pa naj ne bi bilo skakanje čez plot. Zakon, ki je veljal za model uravnoteženosti in dobrega okusa, bo tako šel po gobe pred nekoč zelo vinharnim zakonom med nekdanjim predsednikom ZDA Billom Clintonom in nekdanjo prvo damo Hillary Clinton.

Novica o ločitvi zakoncev Gore je prišla na dan preko elektronskih sporočil zakoncev prijateljem in znancem. Oba trdita, da sta do odločitve prišla po temeljitem premisleku. 62-letni par je po porazu Ala Gore na predsedniških volitvah leta 2000 vse bolj živel ločeno življenje. Gore se je odločil, da bo rešil planet, in je za svoja prizadevanja na področju boja proti podnebnim spremembam med drugim dobil oskarja in leta 2007 tudi Nobelovo nagrado za mir.

Al in Tipper Gore sta se poročila leta 1970 v Washingtonu in Al Gore je o svoji ženi vedno govoril, da je njezina ljubezen vse od srednješolske mature. Po poroki se je Gore vrgel v politiko in sledil svojemu ocetu na položaju kongresnika in senatorja iz Tennessee. Leta 1988 je skušal neuspešno ozvojiti demokratsko predsedniško nominacijo. Ni obupal, njegova druga predsedniška kampanja pa je propadla zaradi hude prometne nesreče sina Alberta tretjega. Od politično mrtvih ga je obudil Bill Clinton, ki si ga je leta 1992 izbral za svojega podpredsedniškega kandidata. Leta 2000 se je Gore potegoval za predsedniški položaj, a je izgubil proti republikancu Georgeom Bushom. V času kampanje leta 2000 se je Gore skušal oddaljiti od Clintonovega in njegovih spolnih afér. Po mnemu nekaterih pretirano izkazovanje ljubezni do soproge pa ni imelo pravega učinka in iz Gore so se še naprej norčevali, da je neroden, prisiljen in lesen. (STA)